

Dabas lieguma “Rucavas īvju audze” dabas aizsardzības plāns

Dabas liegums atrodas Liepājas rajona Nīcas pagastā

Plāna pasūtītājs:

LATVIJAS VALSTS MEŽI

a/s „VAS „Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecība

Izstrādātājs:

Latvijas Dabas fonds

Dabas aizsardzības plāna izstrādes vadītāja:

Liene Salmiņa

Rīga

2005

Saturs

Ievads.....	3
Kopsavilkums.....	4
I Apraksts.....	5
1.1. Teritorijas juridiskās saistības.....	5
1.1.1. Latvijas likumdošana.....	5
1.1.2. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās saistības.....	7
1.1.3. Plāna saistība ar citiem projektiem.....	8
1.1.4. Īpašuma tiesības.....	8
1.2. Vispārēja informācija par teritoriju.....	9
1.2.1. Atrašanās vieta, ģeogrāfiskās koordinātes.....	9
1.2.2. Esošais teritorijas zonējums.....	12
1.2.3. Teritorijas apsaimniekošanas infrastruktūra.....	12
1.2.4. Teritorijas aizsardzības un apsaimniekošanas īsa vēsture.....	12
1.2.5. Teritorijas kultūrvēsturiskais raksturojums.....	13
1.2.6. Kartogrāfiskais materiāls par teritoriju.....	16
1.3. Teritorijas fiziski ģeogrāfiskais raksturojums.....	17
1.3.1. Klimats.....	17
1.3.2. Ģeoloģija, ģeomorfoloģija.....	17
1.3.3. Hidroloģija.....	17
1.3.4. Augsnes.....	17
1.4. Teritorijas bioloģiskais raksturojums.....	18
1.4.1. Flora.....	18
1.4.2. Fauna.....	24
1.4.3. Biotopi.....	27
1.5. Teritorijas sociālekonomiskais raksturojums.....	32
1.5.1. Demogrāfiskā analīze.....	32
1.5.2. Teritorijas zemes izmantošanas veidi.....	32
1.5.3. Sociālekonomiskais novērtējums.....	33
II Teritorijas novērtējums.....	34
2.1. Teritorija kā vienota dabas aizsardzības vērtība un to ietekmējošie faktori.....	34
2.2. Biotopi kā dabas aizsardzības vērtība, to sociālekonomiskā vērtība un tos ietekmējošie faktori.....	34
III Teritorijas saglabāšanas mērķi.....	40
3.1. Teritorijas apsaimniekošanas ideālais jeb ilgtermiņa mērķis.....	40
3.2. Teritorijas apsaimniekošanas īstermiņa mērķi plānā apskatītajam apsaimniekošanas periodam (2005. – 2015.).....	40
IV Apsaimniekošanas pasākumi un zonējums.....	41
4.1. Apsaimniekošanas pasākumi.....	41
4.2. Zonējuma priekšlikums.....	46
V Plāna ieviešana un atjaunošana.....	47
5.1. Plāna ieviešanas praktiskie aspekti.....	47
5.2. Plāna atjaunošana.....	47
5.3. Nepieciešamie grozījumi teritorijas plānojumos.....	48
5.4. Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts.....	48
Literatūras saraksts.....	52
Pielikumi.....	53

Ievads

Īpaši aizsargājamā teritorija “Rucavas īvju audze”, 206 ha platībā, izveidota 1987. gadā kā botāniskais liegums ar mērķi saglabāt parasto īvi *Taxus baccata* tās dabiskajā augšanas vietā. Botāniskais liegums tā esošajās robežās apstiprināts par dabas liegumu „Rucavas īvju audze” (teritorijas kods 5080) 1999. gadā (MK noteikumi Nr. 212 (15.06.1999)). Dabas liegums atrodas Nīcas pagasta teritorijā.

Dabas lieguma teritorija atrodas a/s „VAS „Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības un Valsts meža dienesta Meža pētīšanas stacijas tiesiskajā valdījumā.

Dabas liegums iekļauts *NATURA 2000* vietu sarakstā pēc Biotopu direktīvas kritērijiem.

Dabas aizsardzības plāns tiek izstrādāts pēc a/s „VAS „Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības pasūtījuma. Dabas aizsardzības plānu izstrādā Latvijas Dabas fonds, atbilstoši Vides ministra rīkojumam Nr. 120 (04.07.2002) “Par ieteikumiem dabas aizsardzības plānu izstrādāšanai”.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā tika veiktas sekojošas inventarizācijas:

- Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu un II pielikuma augu sugu (Ligita Liepiņa, Liene Salmiņa),
- Īpaši aizsargājamo biotopu un augu sugu (Ligita Liepiņa, Liene Salmiņa),
- Dabisko meža biotopu (Monika Jansone),
- Īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu (Edgars Dreijers),
- Putnu uzskaites (Mārtiņš Lūkins, Madars Bergmanis),
- Parastās īves vitalitātes pētījumi dabas liegumā (Edvīns Roziņš),
- Īpaši aizsargājamo ķērpju sugu inventarizācija (Ojārs Demiters).

Kartogrāfs – Baiba Strazdiņa. Projektu vadīja un plānu rediģēja Liene Salmiņa.

Darbu uzsākot tika organizēta informatīvā sanāksme, kas notika 2005. gada 9. maijā Dunikas pagasta padomē. Sanāksmē piedalījās 13 cilvēki no dažādām projektā ieinteresētajām pusēm (I pielik.). Sanāksmes gaitā tika nominēti sekojoši uzraudzības grupas dalībnieki: Gundega Freimane, Dabas aizsardzības pārvaldes Sugu un biotopu daļas vadītāja vietniece; Agris Petermanis, Nīcas pagasta padomes priekšsēdētājs; Maruta Kaminska, Valsts vides dienesta Liepājas Reģionālās vides pārvaldes vecākā inspektore; Solvita Reine, a/s “Valsts akciju sabiedrības ”Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības vides speciāliste; Kārlis Altītis, a/s “Valsts akciju sabiedrība ”Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības Nīcas meža iecirkņa vadītājs; Laima Arāja, Valsts meža dienesta Liepājas virsmežniecības Nīcas mežniecības mežzine; Andris Maisiņš, LIFE-Nature projekta “Papes ezera aizsardzība un attīstība” pārstāvis; Igors Jeršovs, SO “Vides aizsardzības klubs” Nīcas nodaļas pārstāvis.

2005. gada 16. augustā notika pirmā uzraudzības grupas sanāksme, kurā piedalījās 14 dalībnieki (II pielik.). 2005. gada 24. oktobrī notika otrā uzraudzības grupas sanāksme, kurā piedalījās 14 dalībnieki un kurā tika apspriests potenciālais dabas lieguma zonējums un individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts (III pielik.). 2005. gada 28. novembrī notika pēdējā uzraudzības grupas sanāksme, kurā uzraudzības grupas dalībnieki apstiprināja dabas aizsardzības plāna izstrādes pabeigšanu (IV pielikums).

Kopsavilkums

Botāniskais liegums “Rucavas īvju audze” (206 ha) izveidots 1987. gadā ar mērķi saglabāt parasto īvi *Taxus baccata* tās dabiskajā augšanas vietā. Botāniskais liegums tā esošajās robežās apstiprināts par dabas liegumu „Rucavas īvju audze” 1999. gadā.

Dabas liegumā dominē Piejūras zemienei raksturīgi periodiski mitri bērzu-ošu-egļu vai bērzu-egļu meži, sastopami arī pārmitri bērzu-melnalkšņu meži, sausi jauktu koku meži (bērzs-egle-priede), sausi egļu-apšu meži un susināti ošu-melnalkšņu-bērzu meži, kā arī bērzu meži, kas izveidojušies aizaugot meliorētam zāļu purvam vai slapjai pļavai.

Dabas lieguma auglīgās, periodiski pārmitrās augsnes, ko nodrošina spiedes ūdeņi un lieguma atrašanās platlapju mežu dabiskās izplatības reģionā ir daudzviet noteicis galvenokārt mitriem platlapju mežiem raksturīgu augu sugu klātbūtni dabas liegumā.

Dabas liegums ir ne tikai viena no lielākajām zināmajām parastās īves dabiskajām atradnēm - šeit aug 28 īves, bet arī viena no retajām vietām Latvijā, kur savvaļā aug Baltijas efeja un viena no četrām vietām Kurzemē, kur sastopama dzeltenā dzegužkurpīte.

Teritorijas bioloģisko vērtību apstiprina fakts, ka dabas liegums ir iekļauts Natura 2000 vietu sarakstā, kas ir Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Dabas liegumā atrodas 4 EP Biotopu direktīvas I pielikuma biotopi, 1 augu suga, 1 bezmugurkaulnieku suga un 4 Putnu direktīvas I pielikuma sugas.

Liegumā konstatētas 31 Latvijā īpaši aizsargājamās sugas: 6 sūnu, 4 ķērpju, 11 vaskulāro augu, 4 putnu un 6 bezmugurkaulnieku. Sastopams viens īpaši aizsargājams biotopu veids. Liegumā atrodas 41,2 ha dabisko meža biotopu.

Balstoties uz īpaši aizsargājamo sugu un biotopu sastopamību valstī un citur Eiropā, noteiktas dabas aizsardzības prioritātes dabas liegumā. Augstākā prioritāte ir sugām un biotopiem, kuri Latvijā ir ļoti reti un lokāli izplatīti, tipiski Piejūras zemienei, un tātad to saglabāšanai dabas liegumam ir vislielākā nozīme. Tie ir:

- Parastā īve,
- Baltijas efeja,
- Dzeltenā dzegužkurpīte,
- Dabiskie meža biotopi,
- Jaukti platlapju meži.

Dabas lieguma mežus visvairāk ir ietekmējusi agrāk veiktā meliorācija, kas sekmējusi mežu pārkrūmošanos un egles ekspansiju.

Galvenie parastās īves populāciju ietekmējošie faktori ir noēnojums un liela mežaudžu biežība. Noēnotajiem kokiem neveidojas vairošanās orgāni, savukārt lielās biežības dēļ ir apgrūtināta vai pat neiespējama apputeksnēšanās. Potenciāli īves var apdraudēt to izrakšana, nociršana, tāpēc dabas liegumā netiek plānota dabas tūrisma infrastruktūra.

Dabas vērtību saglabāšanos liegumā nodrošinātu diferencēta pieeja - neiejaukšanās mežaudzēs, kurās vēlama dabiska meža attīstība un pārdomāta mežsaimnieciskā darbība pārējos nogabalos, kā arī specifiski pasākumi īves populācijas saglabāšanā.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā kā prioritāri apsaimniekošanas pasākumi izvirzīti: īvju atēnošana, īvju pavairošana ar sēklām no vietējā materiāla, ar mērķi izstādīt jaunus kociņus atpakaļ dabas liegumā un kopšanas cirtes egļu monokultūrās.

I Apraksts

1.1. Teritorijas juridiskās saistības

1.1.1. Latvijas likumdošana

1.1.1.1. Vispārējie un speciālie vides un dabas aizsardzību regulējošie tiesību akti

Latvijas Republikas likums “Par vides aizsardzību” (06.08.1991., grozījumi 22.05.1997., 20.06.2000., 20.12.2001., 24.10.2002. un 15.05.2003.) nosaka resursu ilggājīgu izmantošanu, valsts pārvaldes institūciju un pašvaldību institūciju kompetenci vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, Latvijas Republikas iedzīvotāju tiesības uz kvalitatīvu dzīves vidi, LR iedzīvotāju pienākumus vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, sabiedrības tiesības saņemt informāciju par vidi un piedalīties ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā.

Latvijas Republikas likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (02.03.1993., grozījumi 30.10.1997., 28.02.2002., 12.12.2002. un 20.11.2003., 15.09.2005.) definē aizsargājamo teritoriju kategorijas un nosaka nepieciešamību tām izstrādāt dabas aizsardzības plānus, individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus. Saskaņā ar pēdējiem augstāk minētā likuma grozījumiem (15.09.2005.), dabas liegums „Rucavas īvju audze” ir iekļauts Natura 2000 vietu sarakstā.

“Sugu un biotopu aizsardzības likums”(16.03.2000., grozījumi 15.09.2005.) regulē sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, veicina populāciju un biotopu saglabāšanu, kā arī regulē īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību. Likums nosaka valsts pārvaldes un institūciju kompetenci, un zemes īpašnieku un pastāvīgo lietotāju pienākumus un tiesības sugu un biotopu aizsardzībā, kā arī nepieciešamību veikt sugu un biotopu monitoringu.

Latvijas Republikas “Aizsargjoslu likums” (1997.03.11, ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2005. gada 22. jūnijam) nosaka aizsargjoslu veidus un aprobežojumus katrā no tiem. Saskaņā ar šo likumu aizsargjoslas platums ceturtais kategorijas **autoceļam Peši-Sikšņi ir ne mazāks kā 30 m no ceļa ass.**

Aizsargjoslu robežas jāatzīmē zemes gabalu plānos un jāieraksta zemesgrāmatā šā likuma 60. un 62. pantā noteiktajā kārtībā. Ja nav izstrādāts teritorijas plānojums, vietējā pašvaldība nodrošina aizsargjoslu robežu noteikšanu, kā arī iesniedz šīs ziņas Valsts zemes dienestam aizsargjoslu iezīmēšanai zemes robežu plānos.

Latvijas Republikas likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998., grozījumi 30.05.2001., 19.06.2003., 15.09.2005.) un 2004. gada 17. februārī pieņemtie Ministru kabineta Noteikumi Nr.87 ”Kārtība, kādā vērtējama ietekme uz vidi”, kas precīzi reglamentē likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto prasību izpildes mehānismu paredz, ka Ietekmes uz vidi novērtējums jāveic, ja paredzētā darbība var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000* vietu).

“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”(MK noteikumi Nr. 415, 22.07.2003), ar grozījumiem 26.10.2004. (MK noteikumi Nr. 898) nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izvietojuma kārtību. Līdz dabas lieguma “Rucavas īvju audze” individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu apstiprināšanai Ministru kabinetā, spēkā ir šie noteikumi attiecībā uz dabas liegumiem.

“Noteikumi par dabas liegumiem”(MK noteikumi Nr.212., 15.06.1999., grozījumi 26.06.2001., 21.10.2003. un 10.04.2004) nosaka dabas liegumu robežas un teritoriju aizsardzības statusu.

Saskaņā ar šiem noteikumiem teritorijai “Rucavas īvju audze” piemērots dabas lieguma statuss 206 ha platībā.

“Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (MK noteikumi Nr. 396, 14.11.2000, ar grozījumiem 27.07. 2004 not. nr.627) nosaka Latvijā apdraudētās, izzūdošās vai retās sugas, vai arī sugas, kuras apdzīvo specifiskus biotopus. Dabas liegumā “Rucavas īvju audze” atrodas 21 Latvijā īpaši aizsargājama augu suga un 10 dzīvnieku sugas.

“Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (MK noteikumi Nr. 421, 05.12.2000, ar grozījumiem 25.01.2005, MK noteikumi Nr. 161) nosaka to biotopu sarakstu, kuri Latvijā ir reti un apdraudēti. Dabas liegumā atrodas divi īpaši aizsargājami biotopu veidi **Jaukti platlapju meži un Kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano melnceri.**

“Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (MK noteikumi Nr.45, 30.01.2001, groz. 31.05.2005 MK not. Nr. 378) definē mikrolieguma izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību un to aizsardzības nosacījumus, kā arī nosaka tās augu un dzīvnieku sugas, kurām veidojami mikroliegumi. Dabas liegumā atrodas 12 augu un 1 dzīvnieku suga, kurām nepieciešamības gadījumā veidojami mikroliegumi.

“Noteikumi par zaudējumu atlīdzību par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu un biotopu iznīcināšanu vai bojāšanu” (MK noteikumi Nr.117, 13.03.2001) nosaka zaudējumu atlīdzināšanas kārtību un atlīdzības lielumu, ja ir iznīcināti vai bojāti īpaši aizsargājami biotopi vai sugas.

Ministru kabineta projekts **„Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādāšanas kārtību”**, kas 17.11.2005. izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē, nosaka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādāšanas kārtību.

1.1.1.2. Citu nozaru normatīvie akti un plānošanas dokumenti

□ Meži

Latvijas Republikas Meža likums (24.02.2000., groz. 13.03.2003., 27.01.2005., 29.04.2005) nosaka mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas principus, mežu īpašnieku pienākumus.

MK noteikumi Nr.189 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā” (08.05.2001., groz. 26.02.2002. MK not. Nr. 83, groz., 08.02.2005. MK not. Nr. 115, 17.05.2005) nosaka vispārējās dabas aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā.

MK noteikumi Nr.370 “Kārtība, kādā aprēķināmi mežam nodarītie zaudējumi” (24.10.2000.) nosaka kārtību, kādā aprēķināmi mežam nodarītie zaudējumi, kuri radušies, pārkāpjot meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu prasības.

MK noteikumi Nr.152 “Par koku ciršanu meža zemēs”(09.04.2002.) nosaka koku ciršanas kārtību meža zemēs, nosaka galvenās un kopšanas ciršanas kritērijus, slimību inficēto un kaitēkļu invadēto koku ciršanas kārtību, cirsmu izveidošanas kārtību un koku ciršanas kārtību ārkārtas situācijās.

MK noteikumi Nr. 217 “Par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtas situāciju izsludināšanu mežā” (01.06.2001., groz. 03.07.2001 MK not.nr. 295, groz. 21.09.2004. MK not. Nr. 802, groz. 15.03.2005. MK not.nr. 187) nosaka meža aizsardzības pasākumus, to izpildes kārtību un termiņus, kā arī kārtību, kādā izsludināmas ārkārtas situācijas sakarā ar meža ugunsgrēku izplatīšanos, meža kaitēkļu savairošanos un slimību izplatīšanos masveidā.

MK noteikumi Nr. 630 **„Zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas kārtība”** (31.07.2004) nosaka šo mežu apsaimniekošanas kārtību.

Zemkopības ministrijas instrukcija Nr. 7 “**Meža biotopu, kuriem izveidojami mikroliegumi, noteikšanas metodika**” (09.11.2001.). Instrukcija izstrādāta, pamatojoties uz “**Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem**”. Saskaņā ar šo instrukciju juridisko aizsardzības statusu var iegūt tā sauktie meža atslēgas biotopi jeb dabiskie meža biotopi. Dabas liegumā atrodas 40,2 ha dabiskie meža biotopi.

□ **Teritoriju plānojumi, īpašums**

Dabas liegums atrodas Nīcas pagastā. “**Noteikumi par teritorijas plānojumiem**” (MK noteikumi Nr. 423, 05.12.2000., grozījumi 31.07.2001.) nosaka pagasta teritorijas plānojuma izstrādāšanas, saskaņošanas, spēkā stāšanās, apturēšanas, grozīšanas, sabiedriskās apspriešanas un ievērošanas pārraudzības kārtību, kā arī nacionālā līmeņa teritorijas attīstības plāna saistošās daļas.

Dabas lieguma “Rucavas īvju audze” dabas aizsardzības plāns ir saistošs Nīcas pagasta teritorijas plānojumam. Nīcas pagasta teritorijas plānojums tiek izstrādāts 2005. gadā.

“**Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi**” (MK noteikumi Nr. 883, 19.10.2004.) nosaka vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un detālplānojuma sastāvdaļas, to sagatavošanas, sabiedriskās apspriešanas, spēkā stāšanās, likumības izvērtēšanas, ievērošanas pārraudzības un darbības apturēšanas kārtību, kā arī vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma grozīšanas kārtību.

LR likums „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību” (21.06.1991.) nosaka zemes lietotāju tiesības un regulē zemes lietošanas un zemes ierīcības pamatnoteikumus.

□ **Medības**

“**Medību likums**” (08.07.2003.) nosaka medību saimniecības pamatnoteikumus Latvijas Republikā. Nosaka arī medību un medību saimniecības organizēšanu dzīvnieku skaita regulēšanas nolūkos īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

“**Medību noteikumi**” (MK noteikumi Nr. 760, 23.12.2003., grozījumi Nr. 162, 23.03.2004.) nosaka medijamo dzīvnieku sugas, to medību termiņus, kā arī gadījumus, kādos iespējamas medības ārpus medību termiņiem. “*2. Medības īpaši aizsargājamās dabas teritorijās nosaka šie noteikumi, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, attiecīgo teritoriju individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un citi medības reglamentējošie normatīvie akti.*”

□ **Citi**

“**Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi**”. (MK noteikumi Nr. 272, 08.04.2004)

Šie noteikumi nosaka prasības, kādas zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro valsts, valsts nozīmes, pašvaldības, koplietošanas vai viena īpašuma meliorācijas sistēmu izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā.

1.1.2. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās saistības

Eiropas Padomes Direktīva “Par dabīgo biotopu, savvaļas augu un dzīvnieku sugu aizsardzību” (92/43/EEC). Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. Direktīva paredz, ka katrai dalībvalstij ir

jānodala “īpašās saglabājamās teritorijas” (*Sites of Conservation Interest* jeb *SCI*) šīs Direktīvas 1. pielikumā iekļauto biotopu un 2. pielikumā iekļauto sugu aizsardzības nodrošināšanai. Kopā ar teritorijām, kas izveidotas saskaņā ar direktīvu „Par savvaļas putnu aizsardzību” 79/409/EEC, tās veido *NATURA 2000* aizsargājamo dabas teritoriju tīklu, kam jānodrošina direktīvu pielikumos minēto sugu, to dzīvotņu un biotopu adekvātu aizsardzību. Dabas liegums ir nozīmīgs tādu Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu kā 9080* Melnalkšņu staigājāji saglabāšanā. Direktīva arī nosaka, ka reizi sešos gados katrai dalībvalstij jāsniedz informācija Eiropas Komisijai par Biotopu direktīvas biotopu un sugu stāvokli un Putnu direktīvas sugu stāvokli *Natura 2000* vietās un valstī kopumā.

Dabas liegums “Rucavas īvju audze” ir nodalīts kā vērtīga teritorija saskaņā ar Biotopu direktīvas prasībām.

Saskaņā ar Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) izveidošanas kritērijiem Latvijā (MK noteikumi Nr. 199., 28.05.2002) teritorija iekļauta potenciālo Latvijas *NATURA 2000* vietu sarakstā un apstiprināta par *Natura 2000* vietu ar grozījumiem LR likumā „Par īpaši aizsargājamam dabas teritorijām” (15.09.2005, Nr. 156).

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu (Bernes konvencija), pieņemta 16.09.1970. nosaka nepieciešamību saglabāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, kā arī nosaka īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas un aizliegtos nonāvēšanas, gūstīšanas un citāda veida izmantošanas līdzekļus un paņēmienus.

Vašingtonas konvencija par Starptautisko tirdzniecību ar apdraudētām savvaļas dzīvnieku un augu sugām – CITES konvencija (pieņemta 1973. gadā, ratificēta 17.12.1996.) nosaka sugu sarakstu, kuru eksporta, importa vai ieviešanas no jūras gadījumā jāsaņem atļauja Dabas aizsardzības pārvaldē.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību (pieņemta 05.06.1992., ratificēta 08.09.1995.) nosaka bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nepieciešamību un ilgtspējīgas dzīvās dabas izmantošanas koncepciju.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvencija (26.04.2002) par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Orhūsas konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs.

1.1.3. Plāna saistība ar citiem projektiem

Plānam ir saistība ar:

- Nīcas pagasta teritorijas plānojumu un vides pārskatu,
- Integrālo meža monitoringa programmu (VMD Kalsnavas Meža pētīšanas stacija).

Augstāk minēto dokumentu jautājumi, kas saistīti ar dabas lieguma “Rucavas īvju audze” dabas aizsardzības plāna izstrādi, tiks atspoguļoti atbilstošajās dabas aizsardzības plāna nodaļās.

1.1.4. Īpašuma tiesības

Dabas liegumā “Rucavas īvju audze” visa zeme ir valsts īpašums un atrodas a/s „VAS “Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības tiesiskajā valdījumā (170,3 ha, kadastra Nr. 64780220218) un Valsts meža dienesta tiesiskajā valdījumā (35,7 ha, kadastra Nr. 64780220219) (1. pielik.).

1.2. Vispārēja informācija par teritoriju

1.2.1. Atrašanās vieta, ģeogrāfiskās koordinātes

Dabas liegums “Rucavas īvju audze” atrodas Latvijas pašā dienvidrietumu daļā – Piejūras zemienes Bārtavas līdzenumā, pēc administratīvi teritoriālā iedalījuma – Liepājas rajona Nīcas pagastā (1.att.).

Liegums aizņem 206 ha un atrodas plašā mežu masīvā starp Rucavu, Nīcu un Sikšņiem, Nīcas pagasta DA daļā uz robežas ar Rucavas pagastu. Lieguma A robeža noteikta pa Pešu – Sikšņu ceļu, R liegums robežojas ar lauksaimniecības zemēm, no Z un D liegumu ieskauj meži (2. att.).

Liegums atrodas 9 km uz Z no Rucavas, ceļu A 11 Palanga – Liepāja un Peši – Sikšņi sazarojumā. Autoceļš A 11 Palanga – Liepāja ir valsts pirmās kategorijas ceļš.

Lieguma platība ir 206 ha. Lieguma vidējā koordināta Latvijas Koordinātu Sistēmā (LKS 92): X 322571, Y 235806.

Liegums ir viegli pieejams, jo A robežojas ar grants seguma ceļu Peši-Sikšņi un lieguma vidusdaļu šķērso meža ceļš.

1. Attēls. Dabas lieguma “Rucavas īvju audze” novietojums

2. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas tuvākajā dabas lieguma apkārtnē

1.2.2. Esošais teritorijas zonējums

Līdz šim teritorijai nav izstrādāts un noteikts zonējums.

1.2.3. Teritorijas apsaimniekošanas infrastruktūra

Dabas lieguma “Rucavas īvju audze” pārvaldes un apsaimniekošanas kārtību nosaka Latvijas Republikas likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”: par teritorijas apsaimniekošanu atbildīgs ir zemes īpašnieks vai lietotājs (24. pants), teritorijas pārvaldi realizē Nīcas pagasta pašvaldība (25. pants).

Liegumā nav apdzīvotu vietu, teritoriju norobežo un šķērso kvartālīgas. Dabas liegumā ir vairāki meža ceļi, grāvji. Lieguma teritoriju apsaimnieko a/s „VAS „Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības Nīcas meža iecirknis (170,3 ha) un Valsts meža dienesta Kalsnavas Meža pētīšanas stacija (35,7 ha zinātniskās izpētes mežus).

Dabas aizsardzības pārvalde pārrauga dabas aizsardzības plāna izstrādi un veicina tā ieviešanu, savukārt teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrādi pēc dabas aizsardzības plāna izstrādes veic Vides ministrijas Dabas aizsardzības departaments.

Dabas lieguma aizsardzības un izmantošanas noteikumu ievērošanas kontroli veic Valsts Vides dienesta Vides kontroles un uzraudzības departaments un Liepājas reģionālās vides pārvaldes Dabas aizsardzības daļa. Valsts meža dienesta Liepājas virsmežniecības Nīcas mežniecība uzrauga meža apsaimniekošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 32¹. pants nosaka, ka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju monitoringu organizē un koordinē Latvijas Vides aģentūra un no 2005. gada Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra.

Meža ceļi un meliorācijas sistēmas ir meža infrastruktūras objekti, kas saskaņā ar Meža likumu ir meža zeme. (<http://www.vmd.gov.lv>).

1.2.4. Teritorijas aizsardzības un apsaimniekošanas īsa vēsture

Aizsardzības vēsture. Aizsargājamā teritorija 206 ha platībā nodibināta 1987. gadā kā botāniskais liegums, lai aizsargātu Latvijā retu koku sugu – **parasto īvi** *Taxus baccata*. Ar Ministru Kabineta noteikumiem Nr.212 (15.06.1999.) teritorija apstiprināta par dabas liegumu 206 ha platībā. Ar vides ministra 2004. gada 13. aprīļa rīkojumu Nr.102 teritorija apstiprināta par potenciālo NATURA 2000 vietu, bet saskaņā ar grozījumiem LR likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (15.09.2005.) apstiprināta par NATURA 2000 vietu.

Izpēte. Attiecībā uz augiem un dzīvniekiem, zinātniskie pētījumi lieguma teritorijā veltīti galvenokārt parastās īves aizsardzībai (Riekstiņš 1978, 1981 a,b, 1986). Pētīta arī dabas lieguma veģetācija (Tabaka 1974) un flora (Kabucis 1998). Teritorijā atrodas zinātniskās izpētes meži (4. kvartāls) un tajos tiek veikti pētījumi Integrālā meža monitoringa ietvaros (Meža pētīšanas stacija), tai skaitā veģetācijas izpēte (Laiviņš 1999).

Teritorija apsekota projekta “Latvijas īpaši aizsargājamo teritoriju sistēmas saskaņošana ar EMERALD/NATURA 2000 aizsargājamo teritoriju tīklu” (EMERALD 2003) ietvaros ar mērķi veikt Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu un II pielikuma sugu inventarizāciju. Informācija par teritorijas dabas vērtībām pieejama Latvijas Republikas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā.

Apsaimniekošana. Mežsaimnieciskā darbība lieguma teritorijā tikpat kā netiek veikta. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 415 “**Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi**” dabas liegumu mežos aizliegta kailcirte un rekonstruktīvā cirte, kā arī kopšanas ciršu ierobežojumi pēc valdošo koku vecuma mežaudzēs. Bērzu un egļu audzēm kopšanas cirtes dabas liegumos ir aizliegtas, ja mežaudzes ir vecākas par 50 gadiem.

Dabas liegumā pēdējos piecos gados ir veiktas kopšanas cirtes 12,3 ha platībā (1. tab.).

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam „Rucavas īvju audze”, 2005. - 2015. gadam

Dabas liegums atrodas tieši blakus agrākajam dzelzceļam Dubeņi-Rucava-Darbenai, kuru vācieši uzbūvēja I Pasaules kara laikā (1916.gadā) ar mērķi izvest no Bārtas un Rucavas apkārtnes mežiem kokmateriālus. Arī II Pasaules kara laikā apkārtnes meži tika izmantoti ierakumu veidošanai, kā arī meži tika izpostīti bombardējot. Tas visticamāk izskaidro liela vecuma audžu trūkumu dabas liegumā un tuvākajā apkārtņē.

1. tabula

Dabas liegumā “Rucavas īvju audze” veiktās mežsaimnieciskās darbības laika posmā no 2000. līdz 2005. gadam

<i>Meža apsaimniekotāja Nr.730107213 D-Kurzemes mežs. Kad.Nr. 64780220218 meža zemē, pēc 1999.g. veiktās mežierīcības kv. un nog. numerācijas</i>				
Kvartāls	Nogabals	Platība, ha	Veiktā cirte	Veikšanas gads
310	4	1,4	kopšanas	2000
318	3	10,9	kopšanas	2003
<i>Meža apsaimniekotāja Nr.730143024 Nīcas meža novads. Kad.Nr. 64780220219 meža zemē, pēc 2002.g. veiktās mežierīcības kv. un nog. numerācijas</i>				
-	-	-	-	-

Laikā no 1920.-ajiem gadiem līdz mūsdienām ir izmainījusies lieguma apkārtnē, jo veikta mežu meliorācija un taisnotas mazo upīšu gultnes (3., 4. att.).

1.2.5. Teritorijas kultūrvēsturiskais raksturojums

Nav ziņu par kultūrvēsturiskiem objektiem tieši lieguma teritorijā. Paralēli ceļam Peši-Sikšņi laikā no 1916. gada līdz 1938. ??? gadam bija dzelzceļa līnija. Mūsdienās saglabājies tikai neliels reljefa paaugstinājums paralēli ceļam.

3. attēls. Dabas lieguma apkārtnē 1930-ajos gados. (jpg)

4. attēls. Dabas lieguma apkārtnē mūsdienās. (jpg)

1.2.6. Kartogrāfiskais materiāls par teritoriju.

Dabas plāna sagatavošanā tika izmantoti ortofoto, topogrāfiskās kartes, mežaudžu plāni un zemes kadastra karte (2. tab.).

2. tabula

Plāna izstrādē izmantotais kartogrāfiskais materiāls

Nr. p.k.	Kartes veids	Mērogs	Gads
1.	Ortofotokartes	1:10 000	2003
2.	PSRS Ģenerālštāba topogrāfiskā karte	1:50 000	1981
3.	LR VZD Satelītakarte (3113 Nīca)	1: 50 000	1999.
4.	Mežaudžu plāni	1: 10 000	LVM-1999., VMD-2002.
5.	VZD Zemes kadastra karte	1: 10 000	2004
6.	Topogrāfiskā karte (Rucava)	1: 50 000	1930

1.3. Teritorijas fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

1.3.1. Klimats

Bārtavas līdzenuma klimats mēreni silts un mitrs ar izteiktu jūras ietekmi, ko nosaka valdošie R un DR vēji. Ziemas vēsas, mākoņainas, ar atkušņiem. Gada vidējā temperatūra 6,75 °C, janvāra vidējā temperatūra -3,0 °C, jūlija vidējā temperatūra 16,5 °C. Aktīvo temperatūru summa 1850 – 2000 °C. Bez sala periods 173 dienas, kas ir visgarākais Latvijā. Nokrišņi 700 – 800 mm gadā. Sniega sega (vidējais biezums 10 – 20 cm) nepastāvīga, veidojas decembra beigās vai janvāra sākumā un saglabājas līdz marta vidum. Dažos gados sniega sega vispār neveidojas (Strautnieks 1994).

1.3.2. Ģeoloģija, ģeomorfoloģija

Liegums atrodas Piejūras zemienes Bārtavas līdzenumā. Pamatiežu virsa atrodas galvenokārt zem jūras līmeņa. Uz D no Liepājas izplatīti karbona, triasa un juras karbonāti, smilts, smilšakmeņi, aleirolīti, māls. Pamatiežus sedz līdz 30 m bieza kvartāra nogulumu sega – ledāja un starpleduslaikmeta smilšainie un aleirītiskie nogulumi. Līdzenuma lielākajā daļā tos sedz dažādo Baltijas jūras attīstības stadiju baseinu limnoglaciālie nogulumi (smilts, grants, aleirīti, sapropelis, oļi un laukakmeņi), reljefa pazeminājumos sastopami purvu nogulumi.

Līdzenuma reljefs veidojies pēcdeduslaikmetā Baltijas ledus ezera un Baltijas jūras abrāzijas un akumulācijas procesu ietekmē. Ledāja nogulumi daļēji pārskaloti vai noskaloti. Virsa ir līdzena vai nedaudz viļņota, lēzeni pazeminās A-R virzienā. Vietām arī līdzenumā sastopamas atsevišķas kāpas un kāpu grēdas (Strautnieks 1994).

1.3.3. Hidroloģija

Liegums atrodas Līgupes (Baltijas jūras) sateces baseinā, kas klasificēts kā Baltijas jūras un Rīgas jūras līča mazo upju baseins (Latvijas ģeogrāfijas atlants, 1999). Lieguma DR daļā (4. kv. 4. nog) sākas viena no Līgupes pietekām, tomēr tā ir grūti saskatāma dabā. Uz lieguma R robežas atrodas meliorācijas grāvji, kuru atzari iestiepjas liegumā. 1930-ajos gados lieguma R, ZR daļā bija nelielas upītes un zāļu purvi, slapjas pļavas, kas turpinās arī ārpus dabas lieguma (3. att.), bet pašreiz tur atrodas meliorācijas grāvji un ruderālās pļavas ar meža suņburkšķi *Anthriscus sylvestris*. Zāļu purvi saglabājušies ārpus dabas lieguma, kur izveidots dabas liegums „Ječu purvs”.

Teritorijas lielāko daļu drenē uz lieguma R robežas un ZR daļā esošie grāvji.

Lokāla, vietējas nozīmes, vāji izteikta ūdensšķirtne nosakāma teritorijas austrumu daļā un sakrīt ar ceļu Peši-Sikšņi (4. att.). Galvenie ūdens plūsmu virzieni ir virzienā no A uz R, kur augstuma starpība virs jūras līmeņa starp lieguma A un R daļu ir aptuveni 3 m (4. att.) un no Z uz D.

Dabas liegums atrodas apvidū, kura hidroloģiskais stāvoklis ir izteikti izmainīts, veicot apkārtējo teritoriju meliorāciju un ūdensteču izmainīšanu.

1.3.4. Augsnes

Bārtavas līdzenums atrodas smilšainās Piejūras zemienes augšņu rajonā. Raksturīgas tipiskās podzolaugsnes, velēnpodzolētās glejaugsnes, velēnu glejaugsnes un purvu augsnes (Strautnieks, 1995). Informācija par augšņu tipiem dabas liegumā nav. Spriežot pēc augu valsts, dabas liegumā sastopamas gan karbonātiem bagātas, gan nabadzīgas augsnes.

1.4. Teritorijas bioloģiskais raksturojums

Liegums atrodas Piejūras zemienes ģeobotāniskajā rajonā, 1. mikrorajonā, kam raksturīgas lielas mežu platības (~ 60%), galvenokārt sastop pārmitros mežus, un pārpurvotas platības, kas izskaidrojamas ar to, ka daļa no mikrorajona atrodas vienā augstumā ar jūras līmeni. Dabas liegums atrodas aptuveni 10 km no Baltijas jūras, tātad vietā, kur pirms aptuveni 7000 gadiem bija Litorīnas jūra. Augstums virs jūras līmeņa ir no 11,7 m virs jūras līmeņa lieguma R daļā līdz 16,4 m lieguma DA.

Dabas liegums atrodas mikrorajonā, kur pārmitros egļu-platlapju mežos izsenis ir zināmas parastās īves *Taxus baccata* un Baltijas efejas *Hedera helix var. baltica* atradnes (Tabaka, 1974).

1.4.1. Flora

Lieguma teritorijā 1989. gadā konstatētas 185 paparžaugu un sēklaugu sugas. Informācija par liegumā atrastajām sugām glabājas LU Bioloģijas institūta Botānikas laboratorijā Salaspilī. 2005. gadā veikta īpaši aizsargājamo augu sugu inventarizācija.

1.4.1.1. Vaskulārie augi

MK noteikumos Nr. 431 1. pielikumā iekļautās sugas

Līdz 2005. gadam liegumā konstatētas 4 Latvijā īpaši aizsargājamas augu sugas: **gada staipeknis *Lycopodium annotinum*, Fuksa dzegužpīrkstīte *Dactylorhiza fuchsii*, bezdelīgactiņa *Primula farinosa* un parastā īve *Taxus baccata*** (Kabucis 1998).

Līdz 2005. gadam zināmi 7 parastās īves eksemplāri, diviem izdevies noteikt dzimumu – tie ir sievišķie eksemplāri. Koku augstums 0,2 – 3,5 m, stumbra apkārtmērs 7 – 16 cm (Kabucis 1998).

2005. gadā dabas liegumā atrastas **28 parastās īves** un divos nogabalos bagātīga **Baltijas efejas** populācija. Pavisam 2005. gadā dabas liegumā konstatētas 9 īpaši aizsargājamas vaskulāro augu sugas : **parastā īve *Taxus baccata*, Baltijas efeja *Hedera helix var. baltica*** (det., leg. Monika Jansone), **dzeltenā dzegužkurpīte *Cypripedium calceolus*, meža auzene *Festuca altissima*, sīpoliņu zobainīte *Dentaria bulbifera*, Fuksa dzegužpīrkstīte *Dactylorhiza fuchsii*, sīpoliņu gundega *Ranunculus bulbosus*, gada staipeknis *Lycopodium annotinum*, apdzira *Hyperzia selago*.**

Divas sugas ir ierobežoti izmantojamas augu sugas - gada staipeknis un apdzira.

Dabas liegumā ir viena no četrām zināmajām dzeltenās dzegužkurpītes atradnēm Kurzemē. Dabas liegumā atrasti 10 šīs sugas eksemplāri, neziedoši (5. att.) (311. kv. 5. nog.). Liegumā atrodas arī bagātīga meža auzenes populācija (311. kv. 8. nog.). Meža auzene, tāpat kā sīpoliņu zobainīte ir raksturīga sugām platlapju un jauktiem mežiem uz karbonātiskām augsnēm.

Dabas lieguma galvenās floristiskās vērtības ir **parastā īve un Baltijas efeja**, kuru dabiskā izplatība ir saistīta tikai ar Piejūras zemieni. Šo sugu izpētei tika veltīta vislielākā vērība plāna izstrādes laikā.

5. attēls. Dzeltenā dzegužkurpīte dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

6. attēls. Meža auzene dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

Parastā īve *Taxus baccata* L.

Izplatība. Parastās īves izplatības areāls aptver Rietumeiropu, Baltiju, Krimu, Kaukāzu un Āfrikas ziemeļrietumu daļu (Hulten, Fries 1986). Latvijā parastā īve sasniedz sugas izplatības ZA robežu un sastopama reti, galvenokārt R daļā un arī gar Vidzemes jūrmalu (Baroniņa, Lodziņa 1992) (7. att.).

7.attēls. Parastās īves *Taxus baccata* izplatība Latvijā un Ziemeļeiropā (<http://www.latvijasdaba.lv>)

Sugas raksturojums un ekoloģiskās prasības. Īves (*Taxus*) pieder pie īvju (*Taxaceae*) dzimtas, kailsēkļu nodalījuma, dzimtā 6 – 12 sugas, daudzas sugas pēc morfoloģiskām pazīmēm ir ļoti tuvas, tādēļ, dažādu autoru atkarībā no sugas traktējuma, ir dažāds sugu skaits. Īve ir mūžzaļš skujkoks, ar mīkstām tumšzaļām skujām. Atlantiskā laika relikts. Maksimālais augstums kādu Latvijā sasniedz īve ir 14 m (Tukuma raj., Zentenes parks). Atkarībā no koku augšanas apstākļiem var izveidoties kokveida un krūmveida formas.

Īvei optimālie klimatiskie apstākļi ir reģionos ar maigām ziemām un vēsām vasarām. Tāpēc arī Latvijā īve savvaļā aug reģionos, kur janvāra vidējā temperatūra nav zemāka par $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ - $3,5\text{ }^{\circ}\text{C}$, aptuveni 1,7 km – 47 km attālumā no Baltijas jūras un Rīgas jūras līča. Suga vislabāk aug karbonātiskās augsnēs. Savukārt attiecībā uz augsnēs, īve aug sausās līdz mitrās augsnēs ar vāji skābu vai vāji bāzisku reakciju (Riekstiņš, Laiviņš 1984)

Īve ir tipiska platlapju mežu II stāva koku suga. Tā aug gāršā, vērī, slapjajā gāršā

un slapjajā vērī. Tā kā īve sasniedz ievērojamu vecumu, pēc platlapju meža pirmā stāva koku bojā ejas var izveidoties īvju tīraudzes. Šādas īvju tīraudzes ir Anglijā, Temzas ielejā, kas ir īpaši aizsargāta teritorija, ar pilnība izslēgtu saimniecisko darbību. Īves vainags izveido ļoti biezu zarojumu, un zem pieaugušiem īves kokiem valda pusēna, zem kuras citu augu attīstība ir nomākta, tādēļ zem īvēm nav nedz krūmu, nedz lakstaugu stāva. Dēļ īves biežā zarojuma tās ir stādītas pie katras Anglijas baznīcas, lai baznīcēniem lietus gadījuma būtu kur patverties. Īves ļoti labi pacieš apgriešanu, tādēļ tās Rietumeiropā ir iecienīts dzīvžogu un topiārās dārzniecības augs. Īves ir tipisks pusēnas augs, kurš vislabāk attīstās daļējā apēnojumā, aizsargātā vietā, tomēr stiprā noēnojuma tās nīkuļo. Vislabākā vieta īvju attīstībai mežaudzē ir daļējā saules gaismā, kulisēs. Īves bieži stāda apstādījumos, tieši saulē. Ziemā šādi pilnā apgaismojumā augoši augi cieš salnās, taču nevis sala dēļ, bet tāpēc, ka, ziemas saulē notiek stiprāka transpirācija, bet zeme vēl ir sasalusi un saknes nespēj uzsūkt mitrumu un augs izkalst (Ilmārs Riekstiņš, personīgs komentārs). Tiešā saules gaismā nekad neveidojas kokveida forma, augs ir krūmveida. Attiecībā uz mitrumu, īve aug sausās līdz mitrās vietās.

Vairošanās. Īves ir divmāju augs, ar sievišķiem un vīrišķiem eksemplāriem. Lai augi apputeksnētos to maksimālais attālums vienam no otram nedrīkst pārsniegt 100m, meža apstākļos šis attālums ir daudz mazāks. Visas auga daļas ir ļoti indīgas, izņemot čiekurogas sulīgo sēklsedzi. Īves gandrīz nebojā meža dzīvnieki, tomēr ir novērots, ka augi tiek stipri apgrauzti, kad aļņi un brieži, tās apgrauž lai atbrīvotos no gremošanas trakta parazītiem. Īves ogas ir ļoti iecienījuši putni, kuri ir arī galvenie auga izplatītāji dabā. Jaunās īves nekad nav sastopamas zem veco īvju vainaga, jo īves izdala vielas, kuru iespaidā pašu sēklas zaudē dīgstspēju.

Īvju pavairošana. Īves var pavairot:

- 1) ar spraudēņiem,
- 2) ar sēklām,
- 3) potējot (Riekstiņš, 1980, 1986).

Īvju sēklas dīgst tikai 2 gadā pēc iesēšanas, dažreiz jaunie dīgsti parādās vēl trešajā, ceturtajā un piektajā gadā. Jaunie augi ir ļoti

lēnaudzīgi, pirmajā gadā tie sasniedz tikai 3 cm augstumu, otrajā gadā 6 cm, trešajā 11 cm. Tomēr no sēklām izaudzētie stādi ir daudz vitālāki nekā veģetatīvi pavairotie eksemplāri. Visas īvju dekoratīvās formas pavairo ar spraudējiem, tomēr bieži apsākšanās nav sekmīga, tai ir nepieciešami īpaši apstākļi.

Īvju pavairošana no vietējā materiāla ir sekmīgi veikta Dundagas kokaudzētavā, ir izstrādāta metodika īvju pavairošanai ar spraudējiem (Riekstiņš, 1980) un ap 300 īves ir izstādītas vairākās vietās Slīteres nacionālajā parkā (Blūms, 1981). Diemžēl īves nav apsekotas pēc to izstādīšanas un Slīteres nacionālajā parkā nav informācijas par šo īvju stāvokli patreiz.

Aktuāls ir jautājums, vai sugas mākslīga pavairošana un izstādīšana atpakaļ mežā sugas populācijas stāvokļa uzlabošanai ir jāveic? Vai tas nav pretrunā ar dabas aizsardzības ētiku? Šāds jautājums ir uzdots jau 1980.-ajos gados, kad tika uzsākti īves pētījumi Latvijā. Jau toreiz speciālisti nonāca pie secinājuma, ka īves mākslīga pavairošana un izstādīšana atpakaļ mežā ir vienīgais ceļš kā šo sugu Latvijā saglabāt. Lielākoties tas ir tāpēc, ka savvaļā īves slikti vairojas. Iemesls galvenokārt ir izmaiņas cilvēka saimnieciskajā darbībā. Skraji meži ar platlapjiem, kuros bieži ganīja mājdzīvniekus, ir praktiski izzuduši Latvijā, meliorācija ir veicinājusi mežu pārkrūmošanos un egles ekspansiju, tādējādi padarot īvju apputeksnēšanos praktiski neiespējamu. Bet skraji meži ar laucēm, nozīmīgu platlapju īpatsvaru ir optimālais sugas biotops, kurā tā spēj izplatīties. Savukārt pilnīgs mežsaimnieciskās darbības aizliegums mežaudzēs, kur aug īves arī nav veicinājis īvju saglabāšanos, jo lielā noēnojumā dēļ, tām neveidojas vairošanās orgāni, savukārt mežaudžu biežības dēļ ir apgrūtināta vai pat neiespējama apputeksnēšanās. Protams, arī cilvēku neapzinīga rīcība, īves izrokot vai nocērtot, ir veicinājusi īvju skaita samazināšanos Latvijā.

Sugas patreizējā stāvokļa izvērtējums dabas liegumā. Konstatētas 28 īves. 2 ir sievišķie eksemplāri, kuri ražo sēklas, 2 vīrišķie. Pārējās īves ir pārāk noēnotas, lai noteiktu to dzimumu. Liegumā dominē 80 - 100 gadu vecas īves, to vidējais

augstums ir 3,8 m, bet stumbru apkārtmērs – ap 7 cm (5., 6., B. pielik.). Taču optimāli populācijas saglabāšanai nepieciešams tāds stāvoklis, ka vienādās proporcijās ir dažāda vecuma koki. Īve visbiežāk sastopama 318., 319. kvartālā un 312. kvartāla ziemeļos. Koku vitalitāte ir vidēja, tās ir pārāk noēnotas, jo lielākā daļa īvju, izņemot vienu sievišķo eksemplāru 318. kv. 5. nogabalā, aug otrajā stāvā vai pamežā, cieši blakus eglēm, bet I stāvā dominē egles vai apses. Zem viena no sievišķajiem eksemplāriem atrasti arī viengadīgi dzinumi (8. att.). Patreizējais sugas stāvoklis dabas liegumā nav labvēlīgs sugas ilglaičiai pastāvēšanai, jo ļoti maz ir koku ar dzimuma pazīmēm un juvenilo īvju, kā arī sēklu raža ražojošām īvēm ir niecīga.

8. attēls.

Īves viengadīgs dzinums 318.kvartāla 12. nogabalā

9. attēls.

20 -30 g. veca īve 310. kvartāla 5. nogabalā

Baltijas efeja *Hedera helix* var. *baltica* Rehd.

Izplatība. Suga plašā nozīmē sastopama subtropiskā un mērenā (īpaši mitrā, atlantiskā) klimata joslā Eiropā un dažviet Āzijā un Āfrikā. Šaurā izpratnē Baltijas varietāte sastopama tikai Skandināvijā un Baltijā; kopsugas areāla ziemeļu malā, sasniedzot ZA robežu. Kartē attēlota *Hedera helix* L. sensu lato izplatība. Latvijā suga sastopama tikai Piejūras zemienē (10. att.).

10. attēls. Baltijas efejas izplatība Latvijā un Skandināvijā (<http://www.latvijasdaba.lv>).

Sugas apraksts un vairošanās. Mūžzaļa, līdz 20 m gara (Latvijā līdz 3-4 m gara) arāliju dzimtas liāna. Stumbrs vijīgs, ar tvērēsaknēm, ar kuru palīdzību suga piestiprinās pie vertikāla substrāta (mūra, koka stumbra u.tml.). Lapas uz neziedošiem dzinumiem (Latvijā efeja sastopama galvenokārt neziedošā veidā) staraini daivainas (ga, pl 3-7 cm), ar labi saredzamu gaišu dzīslējumu, plātnes pamats sekli sirdsveidīgs. Uz ziedošiem zariem lapas veselas, ziedi zaļgandzelteni, galviņveida čemurā. Lapas ir mūžzaļas, ādainas. Auglis - melna oga. Subatlantiskā laika relikts.

Biotopi un sugas ekoloģiskās prasības. Latvijā galvenokārt gāršas tipa platlapju mežos; veido nelielas grupas pārsvarā uz zemes. Kā tipiska liāna pa koku stumbriem augšup paceļas reti. Aukstās ziemās dažreiz apsalst (<http://www.latvijasdaba.lv>).

Sugas patreizējais stāvoklis dabas liegumā. Dabas liegumā Baltijas efejas vitalitāte ir

augsta – tā atrodama uz daudziem kokiem (ozola, oša, baltalkšņa, egles) 318. kvartāla 10. nogabalā, līdz pat 5-7 m augstumam, kā arī uz zemes. Spriežot pēc veselajām lapām, efeja arī zied. Šie novērojumi pierāda, ka suga Latvijā spēj vairoties. Efeja konstatēta arī 319. kvartāla 3. nogabalā, galvenokārt uz zemes skrajā jaunu bērzu mežā (~ 10 m²) (11. att.), bet tā sāk vīties pa bērziem augšup, un nedaudz uz zemes netālu no egļu audzes tanī pašā nogabalā.

11. attēls. Baltijas efeja 319. kvartāla 3. nogabalā

Baltijas efeja 318.kvartāla 10. nogabalā

1.4.1.2. Sūnaugi

Konstatētas 6 īpaši aizsargājamas sūnu sugas: **doblapu leženeja *Lejeunea cavifolia*, gludā nekera *Neckera complanata*, trejdaivu bacānija *Bazzania trilobata*, plakanlapu porenīte *Porella platyphylla*, Hellera ķīllape *Anastrophyllum hellerianum*, tamariska frulānija *Frullania tamarisci* (A. pielik.). Trejdaivu bacānija ir saistīta ar slapjiem melnalkšņu mežiem, gludā nekera, plakanlapu porenīte un tamariska frulānija ar mitriem platlapju mežiem. Savukārt doblapu leženeja aug ēnainos mitros mežos uz apsēm, ošiem, liepām, kļāvām vai melnalkšņiem.**

Konstatētas arī retas sugas līkļu novellija *Nowellia curvifolia*, zilganā baltsamtīte *Leucobryum glaucum*, rudens džeimsonīte *Jamesoniella autumnalis*, gludkausiņa jungermannija *Jungermannia leiantha*, dakšveida mecgērija *Metzgeria furcata*, īssetas nekera *Neckera pennata*, parastā sprogaine *Ulota crispa*. Novellija, baltsamtīte, džeimsonīte, jungermannija, mecgērija, sprogaine un gludā un īssetas nekera ir DMB indikatorsugas, bet doblapu leženeja, trejdaivu bacānija, tamariska frulānija un Hellera ķīllape ir biotopu speciālistu sugas.

1.4.1.3. Ķērpji

Konstatētas 4 īpaši aizsargājamas ķērpju sugas: **caurumainā pertuzārija *Pertusaria pertusa*, zvīņainā telotrēma *Thelotrema lepadinum*, kaķpēdiņu artonija *Arthonia leucopella*, kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*. Zvīņainā telotrēma un caurumainā pertuzārija ir raksturīgas sugas mitriem ošu-melnalkšņu mežiem Latvijas dienvidrietumos. Atrastas arī trīs retas ķērpju sugas – *Acrocordia gemmata*, rakstu ķērpis *Graphis scripta* un dižegļu lekanaktis *Lecanactis abietina*. Visas trīs sugas un caurumainā pertuzārija ir arī DMB indikatorsugas, bet zvīņainā telotrēma – biotopu speciālistu suga. Dabas liegumā ir nozīmīgas caurumainās pertuzārijas un zvīņainās telotrēmas populācijas (12. att.)**

12. attēls. Caurumainā pertuzārija uz oša stumbra 310. kvartāla 4. nogabalā
Foto: L. Salmiņa

1.4.2. Fauna

1.4.2.1. Bezmugurkaulnieki

Dabas liegumā sastopamas 6 īpaši aizsargājamas sugas: **četrzobu pumpurgliemezis** *Vertigo geyeri* (312. kv. 1. nog.), **divzobu vārpstīngliemezis** *Clausilia bidentata*, **krokainais vārpstīngliemezis** *Macrogastera plicatula*, **vēderainais vārpstīngliemezis** *Macrogastera ventricosa* (visā teritorijā), **pelēkais vārpstīngliemezis** *Bulgarica cana* un **tumšais kailgliemezis** *Limax cinereoniger*.

Četrzobu vārpstīngliemezis ir Biotopu direktīvas II pielikuma suga, kas sastopams kaļķainos zāļu purvos. Dabas liegumā sastopams 311. kvartāla 2. nogabalā. Šīs sugas populācijas lielākā daļa visticamāk atrodas liegumam pieguļošajā Ječu purvā, kas arī ir dabas liegums. Pārējās piecas gliemežu sugas ir saistītas ar neskartiem mitriem platlapju mežiem.

13. attēls. (<http://arkive.org/species>)

Četrzobu pumpurgliemezis *Vertigo geyeri*, suga ir tikai 1mm liela.

1.4.2.2. Putni

Kā jau bija sagaidāms ņemot vērā pārstāvēto biotopu dažādību teritorijā, sastopamas bija raksturīgākās meža sugas (skatīt C. pielik). 2005. gada uzskaitēs konstatētas **26 putnu sugas**.

Dabas liegumā konstatētas 4 īpaši aizsargājamas putnu sugas: **mežirbe** *Bonasia bonasia*, **melnā dzilna** *Picoides martius*, **rubenis** *Tetrao tetrax* un **brūnā čakste** *Lanius corullio*, kas visas ir arī EP Putnu direktīvas I pielikuma sugas. **Sloka** ir Putnu direktīvas II pielikuma suga (3. tab.). Latvijā sloka ir medījama putnu suga, kuru atļauts medīt tikai rudenī. Rubenis un mežirbe ir ierobežoti izmantojamas īpaši aizsargājamas putnu sugas Latvijā.

Īpaši aizsargājamo putnu sugu dažādība un skaits pēc teritorijas apsekošanas izrādījās mazāks nekā varētu likties, ņemot vērā biotopu kvalitāti un lieguma mežu kopplatību. Iespējamie iemesli uzskaitīti turpmāk.

- 1) teritorijas vispārīgās īpatnības – kaut arī dabas liegums aizņem salīdzinoši lielu platību – gandrīz 5 meža kvartāli ar kopplatību vairāk kā 170 ha, pārstāvēto putnu dažādību un pāru skaitu acīmredzot spēcīgi ietekmē plašākā apkārtnē pieejamie biotopi un izmaiņas tajos.
- 2) biotopu īpatnības lieguma iekšienē: noteicošais faktors ir vecu mežaudžu īpatsvars un dzīvotnes piemērotība noteiktām putnu sugām

Konstatētās dabas liegumam nozīmīgākās sugas

Melnā dzilna *Picoides martius*

DL teritorijā konstatēts (dzirdēti riesta saucieni) 1 melno dzilnu pāris, kura darbības (kalšanas) pēdas vienmērīgi atrodamas visā lieguma teritorijā

Tā kā melnās dzilnas pārim nepieciešami vairāki simti hektāri meža, lieguma teritorijas ietilpība var būt, augstākais, 2 pāri. Mežaudžu veidojošo koku sugu un to vecumstruktūra vērtējama kā suboptimāla šīs sugas dzīvotne, jo trūkst lielu dimensiju koku, līdz ar to samazinās iespēja izvēlēties piemērotu ligzdvieta.

Dižraibais dzenis *Dendrocopos major*

Dabas lieguma teritorijā ligzdo 2-3 pāri.

Dižraibajam dzenim nav specifisku prasību attiecībā pret biotopu. To skaitu ierobežo vienīgi veco audžu kopplatība un nedaudz arī izvietojums. Dižraibo dzeņu skaits svārstās, to nosaka ligzdošanas sekmju atšķirības pa gadiem plašākos reģionos un sekmīgiem gadiem sekojošās invāzijas, tāpēc norādītais pāru skaits attiecas uz šo konkrēto sezonu.

Baltmugurdzenis *Dendrocopos leucotos*

Neskatoties uz lapu koku mežaudžu lielo īpatsvaru teritorijā, šī suga nav konstatēta. Sugu pat neizdevās konstatēt piemērotākajos biotopos to provocējot ar balss ierakstu.

Tas izskaidrojams ar, un lapu koku audžu piemērotības pakāpi lieguma teritorijā kopumā. Pārstāvētie lapu koku meži šobrīd vēl ir pārāk jauni (apmēram 1/3 daļa nav sasniegusi 50 gadu vecumu), kas nozīmē, ka tajos pietiekamā daudzumā un kvalitātē nav atrodama atmiruši lapu koku koksne. Tuvākajos 20 gados acīmredzot šībrīža 40 līdz 60 gadus vecās audzes varētu kļūt piemērotas šīs sugas ligzdošanai, tomēr jāatzīmē lielais egles īpatsvars, kas varētu ierobežot šīs sugas izplatību. Turklāt, jo sevišķi DL dienvidu daļā lapu koku audzes ir ļoti biezas, kas kavēs lielu dimensiju lapu koku veidošanos.

Jebkurā gadījumā šāda lieluma teritorijā, ņemot vērā citur valstī konstatētos šīs sugas blīvumus, maksimāli būtu sastopami 2 šīs sugas pāri

Trīspirkstu dzenis *Picoides tridactylus*.

Arī šī suga klātbūtne (novērojums, bungošana, kalumu pēdas) dabas lieguma teritorijā nav konstatēta, ko var izskaidrot ar piemērotu vai par daļēji piemērotu biotopu esamību tikai nelielā apjomā, kas sastopamas 311. un 310. kvartālā.

Mazais dzenis *Picoides minor*

Sastopams salīdzinoši bieži, jo vienlaidus platībā lieguma teritorijā izplatīti piemēroti biotopi – apmēram 50 līdz 60 gadus vecas lapu koku mežaudzes. Teritorijā sugas darbības pēdas novērotas vairākās vietās, bet 319. kvartāla 1. nogabalā atrasts svaigs dobums.

Mežirbe *Bonasa bonasia*

Parasti šīs suga sastopama dažādu koku sugu mežaudzēs, retāk priežu mežos. Teritorijā konstatēta 3 vietās – 311. kvartāla 3. nogabalā un 318. kvartāla 2. nogabalā un 319. kvartāla 1. nogabalā netālu no robežas ar 311. kvartālu tomēr acīmredzot sastopama lielākā skaitā (apmēram 6 – 8 pāri).

Rubenis *Tetrao tetrax*

Suga novērota 311. kvartāla 1. nogabalā piemērotā biotopā - purvainā vietā.

3. tabula.

Dabas liegumā “Rucavas īvju audze” konstatētās retās un īpaši aizsargājamās putnu sugas

Nr.	Sugas zinātniskais un latviskais nosaukums	Skaits	ES	BK	ĪAS	MIK	LSG
1	Brūnā čakste <i>Lanius collurio</i>	N	PD I	II	+	-	-
2	Sloka <i>Scolopax rusticola</i>	N	PD II	-	-	-	-
3	Mežirbe <i>Bonasa bonasia</i>	6-8 p	PD I	-	++	-	-
4	Rubenis <i>Tetrao tetrax</i>	N	PD I	-	++	-	3
5	Melnā dzilna <i>Dryocopus martius</i>	1-2 p	PD I	-	+	-	-

Apzīmējumi

LSG – kategorija Latvijas Sarkanajā grāmatā

ES – Eiropas Savienības direktīvas; *BD – 92/43/EEC; BD 91/2444/EEC PD – 79/409/EEC*

BK – Bernes konvencija

ĪAS – īpaši aizsargājama suga (MK noteikumi Nr. 396 (14.11.2000) “Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu”)

MIK - suga, kurai nepieciešamības gadījumā izveidojams mikroliegums (MK noteikumi Nr. 45 (30.01.2001)

“Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi

++ - ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama putnu suga (MK not. Nr. 396. 2. pielik.)

PDI – Putnu direktīvas I pielikuma suga

PD II – Putnu direktīvas II pielikuma suga

N - novērots

Sugas, kuru ligzdošana dabas liegumā ir teorētiski iespējama

Teritorijā netika veikta nakts plēsēju (pūču) uzskaitē. Tomēr pārstāvētās mežaudzes, piemēram, 311. kv. 3. nogabala ziemeļu daļa norāda par **apodziņa** (*Glaucidium passerinum*) ligzdošanai piemērotiem apstākļiem. Tā kā suga atkarīga no dzeņu darbības, dobumu skaits un piemērotība varētu noteicošais faktors apodziņa ligzdošanas sekmēm. Dabas lieguma teritorija kopa varētu būt daļa no viena apodziņa pāra aizņemtās teritorijas.

Attiecībā par citām nakts plēsēju sugām iespējamo klātbūtni jāsecina, ka tām trūkst piemērotu dzīvotņu. Piemēram, **bikšainajam apogam** (*Aegolius funereus*) visticamāk trūkst optimālā biotopa – vecu priežu mežaudžu, kas teritorijā pārstāvētas mazāk nekā 10 ha platībā.

Mazā ērgļa (*Aquila pomarina*) ligzdošana ir iespējama DL rietumu daļā, kur piekļaujas salīdzinoši lielas šobrīd neapsaimniekotas lauksaimniecības zemes.

Neskatoties uz piemērotu biotopu klātbūtni, apsekojumu laikā neizdevās konstatēt **ķīķi** *Pernis apivorus*, kas ir ticams ligzdotājs šajā teritorijā, tomēr atrasta neapdzīvota kliņģa ligzda 318. kvartāla 1. nogabalā.

1.4.2.3. Zīdītāji

Nav informācijas par zīdītājiem dabas liegumā. Tā kā dabas lieguma dabas aizsardzības prioritātes ir parastā īve, Baltijas efeja, dzeltenā dzegužkorpīte, dabiskie meža biotopi, tad papildus pētījumi par zīdītājiem dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā netika plānoti. Dabas liegums ir pārāk mazs, lai būtu nozīmīgs kādai no lielajām īpaši aizsargājamām zīdītāju sugām, savukārt biotopi nav piemēroti retajām mazajām zīdītāju sugām.

1.4.3. Biotopi

Dabas liegumā atrodas galvenokārt meži (198,2 ha). Nedaudz ir sastopami zāļu purvi (5,7 ha) un sausu pļavu fragmenti. Dabas liegumā atrodas arī antropogēnas izcelsmes biotopi – kvartālu stigas, grāvju trase un meža ceļi.

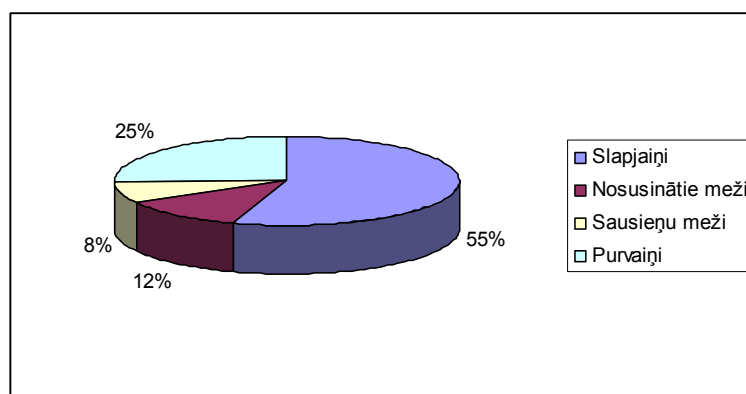
1.4.3.1. Meži

Meža augšanas apstākļu tipi

Dabas liegumā dominē meži uz slapjām minerālaugsnēm jeb slapjaini (55 %), bet ir sastopami arī purvaini (50,4 ha jeb 25 %), nosusinātie meži (24 ha jeb 12 %) un nedaudz sausieņu meži (14,9 ha jeb 8 %) (14. att.) (3. pielik.).

Analizējot dabas liegumā sastopamos meža augšanas apstākļu tipus, var secināt, ka visvairāk teritorijas dabas liegumā aizņem slapjais damaksnis – 98,7 ha (kas sastāda 47,6 % no kopējās platības). Mazāk platības aizņem meži uz slapjām kūdras augsnēm: niedrājs, dumbrājs un liekņa (kopā 50,4 ha attiecīgi ~24,2 %). Ļoti nelielās platībās liegumā sastopami arī nosusinātie meži: šaurlapju un platlapju kūdreņi ~24,0 ha platībā (~11,5 %) (4. tab.).

Valdaudzes suga pamatā ir bērzs, kas aug mistrojumā ar melnalksni, egli, osi un priedi. Dažviet sastopami ozoli, liepas, kļavas.

14. attēls. Mežu tipi dabas liegumā “Rucavas īvju audze”

4. tabula
Meža augšanas apstākļu tipi dabas liegumā “Rucavas īvju audze”

MAAT	Platība, ha	% no dabas lieguma teritorijas
Slapjais damaksnis (Dms)	98.7	47.6 %
Niedrājs (Nd)	22.7	10.9 %
Dumbrājs (Db)	19.5	9.4 %
Šaurlapu kūdreņis (Ks)	19.4	9.3 %
Damaksnis (Dm)	13.6	6.6 %
Slapjais vēris (Vrs)	10.2	4.9 %
Liekņa (Lk)	8.2	3.9 %
Zāļu purvs (Zp)	5.7	2.7 %
Platlapju kūdreņis (Kp)	4.6	2.2 %
Bez mežaudzes (stigas, grāvji)	3.9	1.9 %
Vēris (Vr)	1.3	0.6 %
Kopā:	207,8 ha	100 %

Lielākā daļa mežaudžu (apmēram puse no DL mežiem) ir vecumā no 50 -70 gadiem. Vecas mežaudzes, kuru vecums ir pāri par 100 gadiem sastopamas tikai divos nelielos nogabalos 311. kvartālā. Vidējais audžu vecums ir apmēram 65 gadi (5. tab.).

Mežaudzes vecumā līdz 50 gadiem, aizņem 50,8 ha. 5,2 ha ir lielas biežības egļu monokultūras. Egļu monokultūras un lielākā daļa jauno līdz vidēja vecuma bērzu, egļu audžu ar augstu biežību, blīvu krūmu stāvu un pamežu bagātu ar eglēm ir bioloģiskās daudzveidības ziņā nabadzīgākās audzes dabas liegumā (E. pielik.). Tomēr daļā no šīm vidēja vecuma mežaudzēm atrodas nozīmīgas dabas vērtības (311. kv. 9.nog., 312. kv.3.,6.,17. nog., 318. kv. 4, 319. kv. 3.nog.). Jāatzīmē, ka daudzos nogabalos taksācijas apraksts neatbilst situācijai dabā, kas bieži rada nepareizu pirmo priekšstatu par attiecīgo nogabalu.

Lapu koku, īpaši platlapju sugu īpatsvara pieauguma veicināšana gan monokultūrās, gan cita veida jaunaudzēs un vidēja vecuma audzēs nākotnē varētu nodrošināt dzīvotnes un barības ieguves vietas daudzām retām sugām, tai skaitā dažādiem ķērpjiem, sūnām, bezmugurkaulniekiem un putniem.

5. tabula

Mežu sadalījums pēc vecuma struktūras dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

Audzes vecums, gados	Platība, ha
izcirtumi	0
1 - 10	0
11 - 20	0
21 - 30	9,8
31 - 40	18,8
41 - 50	22,2
51 - 60	46,1
61 - 70	45,2
71 - 80	31,1
81 - 90	23
91 - 100	0
101 - 110	0
111 - 120	2,1

Mežu veģetācijas raksturojums

Dabas lieguma auglīgās, periodiski pārmitrās augsnes, ko nodrošina spiedes ūdeņi un lieguma atrašanās platlapju mežu dabiskās izplatības reģionā ir noteicis galvenokārt mitriem platlapju mežiem raksturīgu sugu klātbūtni dabas liegumā. Dabas liegumā dominē periodiski mitri bērzu-ošu-egļu vai bērzu-egļu meži, sastopami arī pārmitri bērzu-melnalkšņu meži, sausi jauktu koku meži (bērzs-egle-priede), sausi egļu-apšu meži un susināti ošu-melnalkšņu-bērzu meži, kā arī bērzu meži, kas izveidojušies aizaugot meliorētām zāļu purvām vai slapjai pļavai. Neskatoties uz to, ka valdaudzes valdošā suga visbiežāk ir purva bērzs *Betula pubescens* un II stāvu veido egle, platlapju, īpaši ošu un liepu īpatsvars dabas liegumā ir liels, it īpaši ņemot vērā visus meža stāvus.

Dabas liegumā sastopamas trīs klašu sabiedrības – **Eiropas slapjo melnalkšņu un purva bērza mežu** (Klase *Alnetea glutinosae*) **Boreālo skujkoku mežu** (Klase *Vaccinio-Piceetea*) un **Eiropas vasarzaļo ozolu un dižskābaržu mežu** (Klase *Querco-Fagetea*).

Tālāk seko atsevišķu nogabalu veģetācijas raksturojums.

I Eiropas slapjo melnalkšņu un purva bērzu mežu veģetācija sastopama, piemēram, 311. kvartāla 3. nogabalā – melnalkšņu staignāji.

I stāvs - melnalkšņi, bērzi

II stāvs – egles

Krūmu stāvs (skrajš) – krūklī, egles

Čiņains mikroreljefs ar ieplakām, kur aug parastā purvparade *Thelypteris palustris*, purva purene *Caltha palustris*, parastā skalbe *Iris pseudacorus*, dižmeldru grīslis *Carex pseudocyperus*.
Sūnu stāvs – zilganā samtīte *Leucobryum glaucum*, trejdaivu bacānija *Bazzania trilobata*, parastā smailzarīte *Calliergonella cuspidata*, parastā kociņsūna *Climacium dendroides*.

II Boreālo skujkoku mežu veģetācija sastopama, piemēram, 312. kvartāla 7. un 8. nogabalos, sausi jauktu koku meži

I stāvs - bērzs, egle, apses

II stāvs – egle

Paauga, pamežs – egles

Lakstaugu stāvs - vāji attīstīts, vietām reti niedru ciesa *Calamagrostis arundinacea*, mellenes *Vaccinium myrtillus*, parastā ērgļparade *Pteridium aquilinum*, liektā sariņsmilga *Lerchenfeldia flexuosa*

Sūnu stāvs – dominē viļņainā divzobe *Dicranum polysetum*, Šrēbera rūšaine *Pleurozium schreberi*.

III Eiropas vasarzaļo ozolu un dižskābaržu mežu veģetācija sastopama, piemēram, 318. kvartāla 7. nogabalā.

I stāvs - bērzi, egles, oši, reti – liepas

II stāvs - egles, liepas, oši, kļavas

Paauga, pamežs – egles, liepas, lazdas

Lakstaugi – dominē niedru ciesa *Calamagrostis arundinacea*, bieži – ziemas kaņepene *Mercurialis perennis*, zilā vizbulīte *Hepatica nobilis*, plašā ēnsmilga *Millium effusum*, plankumainā dzegužpirkstīte *Dactylorhiza maculata*, pļavas bitene *Geum rivale*

Sūnas – dumbra skrajlape *Plagiomnium ellipticum*, lielā spuraine *Rhytidiadelphus triquetrus*, platlapu knābīte *Eurhynchium angustiate*.

Īpatnēja veģetācija izveidojusies 4. kvartāla 4. nogabalā, kur I stāvā ir priedes, purva bērzi, egles, biezs krūmu stāvs, ko veido kārkli, krūkļi, dažviet egles, bet lakstaugu stāvā dominē parastā kreimene *Convallaria majalis*. Sastop arī suņu čiņuvārpatu *Roehringia canina*, zilgano molīniju *Molinia caerulea*, klinšu kauleni *Rubus saxatilis*, mellenes *Vaccinium myrtillus*. Dažviet saglabājušies Magelāna sfagna *Sphagnum magellanicum* čiņi. Šāds mežs izveidojies susināšanas ietekmē. Arī 4. kvartāla 1., 2., un 3. nogabali, kur zemsedzē dominē niedru ciesa *Calamagrostis arundinacea*, zilganā molīnija *Molinia caerulea* un parastā kreimene *Convallaria majalis* ir meliorācijas ietekmēts mežs un mitru vietu sugu sājā nogabalā ir ļoti maz.

310. kvartāla 5. nogabalā bērzu mežs izveidojies uz susināta zāļu purva un tur lakstaugu stāvā dominē zilganā molīnija *Molinia caerulea*, bieži sastop parasto zelteni *Lysimachia vulgaris*, augsto grīslis *Carex elata*, purva rūgtdilli *Peucedanum palustre*. Sūnu stāvs vāji attīstīts, tur sastop parasto smailzarīti *Calliergon cordifolium*, parasto kociņsūnu *Climacium dendroides*.

Dabiskie meža biotopi

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” tiek aizsargāti dabiskie mežaudžu biotopi (DMB), kuri tiek izdalīti pamatojoties uz šauri specializēto biotopu sugu un indikatorsugu, kā arī šīm sugām nepieciešamo struktūru vai struktūras elementu konstatēšanu dabā. Valsts meža platībās to aizsardzību nodrošina noslēgtais nodomu protokols starp Valsts meža dienestu un Valsts akciju sabiedrību “Latvijas valsts meži” (07.02.2000.). Dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā dabas liegumā tika inventarizēti meža nogabali ar mērķi konstatēt esošos DMB, kā arī potenciālos mežu biotopus (PDMB).

Kopumā dabas lieguma teritorijā tika konstatēti 19 dabiskie mežaudžu biotopi (DMB) ar kopējo platību 41,2 ha (6. tab; 4. pielik.). Minētajos biotopos nav nepieciešams veikt nekādus apsaimniekošanas pasākumus, izņemot nogabalos, kuros ir parastā īve, kur nepieciešams veikt īvju atēnošanu.

Dabiskie meža biotopi dabas liegumā “Rucavas īvju audze”

Kvar- tāls	Noga- bals	Nogabala platība (ha)	DMB, ha	Slēdziens/ DMB nos.	Veicamie pasākumi
4	4	8,9	2,6	LAP	NAV PAREDZĒTS
4	5	2,1	1,1	LAP	NAV PAREDZĒTS
4	7	5,4	2,5	LAP	NAV PAREDZĒTS
4	8	2,7	1,6	LAP	NAV PAREDZĒTS
4	9	1	1	LAP	NAV PAREDZĒTS
310	4	1,4	1,4	MELN	NAV PAREDZĒTS
310	8	4	3,1	MELN	NAV PAREDZĒTS
310	12	1,3	1,3	MELN	NAV PAREDZĒTS
311	3	3,4	3,4	LAP	NAV PAREDZĒTS
311	4	1	0,3	MELN	NAV PAREDZĒTS
311	5	1,1	1,1	SLAP-EGI	NAV PAREDZĒTS
311	6	3,4	3,4	MELN	NAV PAREDZĒTS
311	8	6,7	2,6	LAP	NAV PAREDZĒTS
311	9	1,5	1,5	MELN	NAV PAREDZĒTS
311	15	4,5	4,5	LAP	NAV PAREDZĒTS
318	4	5,9	3,1	LAP	NAV PAREDZĒTS
318	7	2,8	2,8	LAP	NAV PAREDZĒTS
318	9	2,8	2,8	LAP	NAV PAREDZĒTS
318	10	2,2	0,1	DMB/KOKS	NAV PAREDZĒTS

Atrasts viens īpaši aizsargājams meža biotopu veids, kas minēts MK not. Nr. 421 pielikumā (05.12.2000, ar groz. not. Nr. 61, 01.25.2005) - **Jaukti platlapju meži**. (310 kv. 8. nog. (daļa))

Konstatēti 3 Biotopu direktīvas I pielikuma biotopi: **91D0* Purvaini meži** (311. kv. 5. nog.), **9020* Jaukti platlapju meži** (310. kv. 8. (d)) un **9080* Melnalkšņu staigņāji** (311. kv. 3. (d), 6.(d), 7(d). nog.). Augstāk minētie Biotopu direktīvas meža biotopi sastopami arī citos nogabalos, taču to aizņemtā platība ir ļoti maza, tāpēc tā netiek izdalīta.

1.4.3.2. Zāļu purvi

Dabas liegumā atrodas zāļu purvu fragmenti (5,7 ha) – 311. kv. 1. nog., 312. kv. 1. nog. Zāļu purvu lielākā daļa atrodas liegumam Z daļā pieguļošajā dabas liegumā “Ječu purvs”. Susināšanas ietekmē zāļu purvs ar pūkaugļu grīslī *Carex lasiocarpa* un augsto grīslī *Carex elata* 311. kvartāla 1. nogabalā ir gandrīz pilnībā aizaudzis ar kārkliem *Salix sp.*, krūkliem *Frangula alnus* un melnalkšņiem *Alnus glutinosa* un zilgano molīniju *Molinia caerulea*. Savukārt zāļu purvs 312. kvartāla 1. nogabalā ir tikai neliela daļa no blakus esošā Ječu purva (15. att.). Zāļu purvs pieskaitāms kaļķainajiem zāļu purviem, kas ir īpaši aizsargājams biotopu veids Latvijā un Eiropas Savienībā – **Kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano mlenceri**.

1.4.3.3. Pļavas

Dabas liegumā, gar ceļu Peši- Sikšņi (319. kv. 7. nog., 318. kv. 11. nog., 312. kv. 19. nog.), sastopami sausu pļavu fragmenti ar Kasūbijas vīķi *Viccia cassubica*, krūmāju sīpolu *Allium oleracium*, lielo dzelzeni *Centaurea scabiosa*, lielziedu vīgriezi *Filipendula vulgaris*, sīpoliņu gundegu *Ranunculus bulbosus*, īsto madaru *Galium verum*, klinšu noragu *Pimpinella saxifraga* u.c. sausieņu pļavu sugām.

1.4.3.4. Antropogēnas izcelsmes biotopi & objekti

Dabas liegumā atrodas sekojoši antropogēnas izcelsmes biotopi - grāvji, kvartālstīgas un meža ceļš. Grāvju kopējais garums ir aptuveni 4000 m, vidējais platums 0,5 m. Meža ceļš, kas liegumu šķērso aptuveni tā vidusdaļā, ir izbraucams ar apvidus mašīnu. Ceļa sākumā tas sakrīt ar kvartālstīgu starp 311. un 319. kvartālu un tālāk šķērso 310. kvartālu. Neliels meža ceļš šķērso dabas lieguma ZR daļu. Kopējais meža ceļu garums ir aptuveni 1300 m. Visas kvartālstīgas ir tīrītas, tās ērti izmantojamas, apsekojot dabas liegumu.

310. kvartāla 12. nogabala D daļā, pie 310/318. kvartālstīgas atrodas medību tornis.

15. attēls.

Skats uz kaļķainu zāļu purvu dabas liegumā “Ječu purvs” no kvartālstīgas iepretim 312. kvartāla 1. nogabalam dabas liegumā “Rucavas īvju audze”

1.5. Teritorijas sociālekonomiskais raksturojums

Dabas liegums „Rucavas īvju audze” (206 ha) aizņem aptuveni 0,9 % no Nīcas pagasta platības (230,3 km² jeb 230 30 ha). Nīcas pagastā atrodas dabas parks “Bernāti” (aptuveni 400 ha; visa dabas parka sauszemes daļa), dabas liegums „Ječu purvs” (282 ha), daļa no dabas lieguma „Liepājas ezers” (aptuveni 600 ha) un daļa no dabas parka „Pape” (aptuveni 1000 ha). Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem aptuveni 9 % no Nīcas pagasta teritorijas.

Dabas lieguma meža zemes atrodas a/s „VAS” Latvijas valsts meži”” Dienvidkurzemes mežsaimniecības tiesiskajā valdījumā un Valsts meža dienesta tiesiskajā valdījumā.

1.5.1. Demogrāfiskā analīze

Lieguma teritorija ir neapdzīvota. Aptuveni divus kilometrus uz dienvidiem atrodas Pešu ciems (vasarnīcu teritorija), kas atrodas Rucavas pagastā un Kalnišķi, kas atrodas Nīcas pagastā. Netālu no dabas lieguma, uz DA, atrodas „Mežsētu” mājas.

1.5.2. Teritorijas zemes izmantošanas veidi

Saskaņā ar dabas lieguma zemes izmantošanas veidiem, dabas lieguma kopējā meža zemes platība sastāda 206 ha, kurā ietilpst (2. pielik.):

- 1) Mežaudzes = 198,2 ha;
- 2) Zāļu purvs = 5,7 ha;
- 3) Kvartālu stigas = 3,1 ha;
- 4) Grāvju trase = 0,8 ha.

1.5.2.1. Dabas aizsardzība

Dabas aizsardzība ir teritorijas prioritārais izmantošanas veids, to nosaka teritorijas aizsardzības statuss. Pārējie teritorijas izmantošanas veidi jāorganizē tā, lai tie negatīvi neietekmētu teritorijas dabas aizsardzības vērtības.

1.5.2.2. Mežsaimniecība

Teritorijā atrodas 206 ha meža zemes, kas atrodas a/s „Latvijas valsts meži” Dienvidkurzemes mežsaimniecības un Valsts meža dienesta tiesiskajā valdījumā. Mežsaimnieciskie pasākumi veicami, lai saglabātu dabas vērtības dabas liegumā un sekmētu īpaši aizsargājamo sugu izplatību.

1.5.2.3. Tūrisms un atpūta

Dabas liegums „Rucavas īvju audze” netiek izmantots dabas tūrismam. Iespējams, ka to izmanto sēņošanai. Dabas liegumā nav tūrisma infrastruktūras. Dabas lieguma robežas nav atzīmētas dabā ar MK noteikumos Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (22.07.2003) 1. pielikumā minētajām informatīvajām zīmēm, tātad patreiz dabas liegums nav dabā atpazīstams.

1.5.2.4. Medības

Dabas liegumu medībām izmanto medību kolektīvi „Kalnišķi” un „Sarmanti”. Tiek medīti dažādi savvaļas dzīvnieki. Protams, dabas liegums ir tikai neliela daļa no medību platībām. Medības neietekmē dabas vērtību saglabāšanos dabas liegumā. 310. kvartāla 12. nogabalā atrodas medību tornis.

1.5.2.5. Citi

Daļa no dabas lieguma mežiem, 4. kvartāls, (35,7 ha) ir iekļauti Integrālā mežu monitoringa programmā. Tie pieder pie zinātniskās izpētes mežiem. Meži tiek apsaimniekoti saskaņā ar zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas plānu, kas nosaka veicamos pasākumus izpētes objektu

ierīkošanas atbalstam, kā arī pārējo meža platību apsaimniekošanu. To izstrādā Kalsnavas Meža pētīšanas stacija saskaņā ar Valsts meža dienesta budžetu, ņemot vērā zinātniskās izpētes mežu konsultatīvās padomes ieteikumus, un to apstiprina Valsts meža dienesta ģenerāldirektors. Mežsaimnieciskā darbība 4. kvartālā nav plānota.

1.5.3. Sociālekonomiskais novērtējums

Dabas lieguma galvenā ekonomiskā vērtība ir koksnes resursi. Kopš dabas lieguma izveidošanas 1987. gadā, prioritāte ir dabas vērtību saglabāšana, kas izmainīja teritorijas galveno apsaimniekošanas veidu no mežsaimniecības uz dabas aizsardzību. Zinātniskās izpētes mežiem ir sociālekonomiska nozīme kā ilglaicīgam meža monitoringa objektam. Dabas liegumam ir nozīme kā medību teritorijai, nedaudz arī kā sēņošanas vietai.

Visam liegumam ir liela sociālekonomiskā vērtība kā zinātniskās izpētes objektam, jo liegums ir viena no retajām vietām Latvijā, kur var pētīt parastās īves un Baltijas efejas bioloģiju.

Dabas liegums nav piemērots tūrisma attīstībai, jo tajā atrodas Latvijā ļoti reti augi – īve, efeja, kur pat atsevišķu eksemplāru izžušana, ja gadījumā kāds no apmeklētājiem izrok īves vai efejas, var stipri ietekmēt visas sugas populāciju Latvijas dienvidrietumos.

Var iesaistīt apkārtnes skolu skolēnus jauno īvju stādīšanā mežā, tādējādi mācot bērniem saudzīgu attieksmi pret dabu, informējot par dabas vērtībām viņu dzīves vietu tuvumā.

II Teritorijas novērtējums

2.1. Teritorija kā vienota dabas aizsardzības vērtība un to ietekmējošie faktori

Dabas liegums reprezentē Piejūras zemienei raksturīgus pārmitrus egļu-bērzu-melnalkšņu-ošu mežus un egļu-bērzu mežus, kuros aug parastā īve *Taxus baccata* un Baltijas efeja *Hedera helix var. baltica*, kā arī zāļu purvus ar pūkaugļu grīslī *Carex lasiocarpa*.

Dabas liegumu visvairāk ir ietekmējusi agrāk veiktā meliorācija, kas sekmējusi mežu pārkrūmošanos un egles ekspansiju.

2.2. Biotopi kā dabas aizsardzības vērtība, to sociālekonomiskā vērtība un tos ietekmējošie faktori

2.2.1. Meži

Dabas aizsardzības vērtības

Dabas lieguma mežiem ir sekojošas dabas aizsardzības vērtības:

- Augu un dzīvnieku, tai skaitā retu un aizsargājamo (11 vaskulāro augu, 6 sūnaugu, 4 ķērpju, 10 dzīvnieku) sugu dzīvotne vai barošanās vieta;
- Dabas liegumā ir 41,2 ha dabiskie meža biotopi,
- Dabas liegumā atrodas 8,8 ha Biotopu direktīvas I pielikumā iekļautu biotopu - 91D0* Purvaini meži, 9020* Jaukti platlapju meži un 9080* Melnalkšņu staigņāji;
- Dabas lieguma meži reprezentē Piejūras zemienei raksturīgus jauktu koku mežus uz slapjām minerālaugsnēm ar nozīmīgu platlapju piejaukumu;
- Meži ir nozīmīgs skābekļa avots.

Sociālekonomiskās vērtības

Tieši izmantojamās vērtības

- Meži kā koksnes resursi;

Meži ir nozīmīgs koksnes resurss, tomēr dabas liegumā meža izmantošana ir veicama tikai ar mērķi saglabāt dabas vērtības un sekmēt to pavairošanos.

Ietekmējošie faktori

Tieši ietekmējošie faktori

- Susināšana

Dabas lieguma mežus visvairāk ir ietekmējusi dabas lieguma un apkārtējo mežu susināšana un upju gultņu taisnošana (4. att.), kā rezultātā mežaudzēs II stāvā visbiežāk dominē egle, kā arī izveidojies biezs krūmu stāvs (krūkļi, egles, bērzi).

- Mežsaimnieciskā darbība

Dabas lieguma mežos pēdējos piecos gados veiktas kopšanas cirtes 12,3 ha platībā. (Liepājas VVM sniegtā informācija). Dabas liegumā kopā atrodas 50,8 ha mežaudzes, kur valdaudzes valdošās sugas (šajā gad. bērza, egles) vecums ir līdz 50 gadiem (E. pielik.), kad pieļaujamas ir kopšanas cirtes dabas liegumos saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Dabas liegumā atrodas 5,2 ha egļu monokultūru.

- Agrākā saimnieciskā darbība

Sakarā ar pastiprinātu kokmateriālu izvešanu no apkārtnes mežiem I Pasaules kara laikā, kā arī postījumiem II Pasaules kara laikā, dabas liegumā un tā apkārtnē nav daudz liela vecuma audžu. Liegums robežojas ar veco šaursliežu dzelzceļu Dubeņi-Rucava-Darbenai, pa kuru jau I Pasaules kara laikā izveda kokmateriālus no Dunikas, Bārtas un Rucavas apkārtnes mežiem. Arī II Pasaules kara laikā Liepājas rajona meži tika izmantoti kokmateriālu ieguvei, kā arī izpostīti bombardēšanas laikā.

Dabiskie faktori

- Vējgāzes

2005. gada vējgāzē tika nogāzti un aizlauzti ļoti daudz koku dabas lieguma teritorijā. Tomēr jāatzīmē, ka vējgāzes ir dabisks faktors, kas jau izsenis ir ietekmējis mežu stāvokli un attīstību Latvijā.

- Mežu biežības palielināšanās, pārkrūmošanās

Dabas liegumā ir daudz lielas biežības vidēja vecuma mežaudžu ar blīvu krūmu stāvu, jo dabas liegumā nav veiktas kopšanas cirtes. Lielas biežības audzes var nākotnē kavēt lielu dimensiju koku izaugšanu.

2.2.1. Purvi

Dabas aizsardzības vērtības

- Zemie purvi ir dzīvotne un/vai barošanās vieta virknei augu un dzīvnieku sugu, tai skaitā retu un aizsargājamu
- Lai gan zāļu purvi aizņem nelielu dabas lieguma daļu, tie ir tipiski Piejūras zāļu purvi ar pūkaugļu grīslī *Carex lasiocarpa*.

Ietekmējošie faktori

Negatīvi tieši ietekmējošie faktori

- Susināšana

Zāļu purvu stāvokli būtiski ir ietekmējusi dabas lieguma un apkārtējo mežu un purvu meliorācija un upju taisnošana, kā rezultātā zāļu purvi aizauguši ar kokiem un krūmiem un dažviet tajos sāk dominēt zilganā molīnija.

2.2.2. Pļavas

Dabas aizsardzības vērtības

- Pļavas liegumā ir tipiskas sausas mežmalu pļavas ar plakano skareni, Kasūbijas vīķi, lielziedu vīgriezi un lielo dzelzeni;
- Pļavās aug nektāraugi, ar kuriem barojas dažādas bezmugurkaulnieku sugas.

Ietekmējošie faktori

Negatīvi tieši ietekmējošie faktori

- Pļavu aizaugšana ar kokiem un krūmiem, jo tās netiek apsaimniekotas. Tomēr tā kā pļavu platība ir neliela, tās lielākoties ir mežmalu un ceļmalu pļavas, apsaimniekošanas pasākumi tām netiek plānoti.

Pie sociālekonomiskajām vērtībām attiecībā uz visu liegumu var pieskaitīt:

- Dabas liegums kā medību dzīvnieku uzturēšanās vieta

Medījamie dzīvnieki izmanto gan dabas lieguma teritorijā esošos mežus un purvus, gan arī teritorijas ārpus tā kā dzīves un barošanās vietu. Tātad medījamo dzīvnieku skaits ir atkarīgs no tiem piemērotu barošanās un atpūtas biotopu esamības un to saglabāšana ir arī mednieku interesēs. Indikatori – nomedīto dzīvnieku skaits gadā.

- Dabas aizsardzības vērtības kā zinātnisko pētījumu objekts

Dabas lieguma flora un veģetācija, īpaši parastā īve, izsenis ir bijis populārs pētījumu objekts.

Indikatori: publikāciju skaits.

Pašreiz ir 10 publikācijas.

2.3. Sugas kā dabas aizsardzības vērtība, to sociālekonomiskā vērtība un tās ietekmējošie faktori

Šajā nodaļā tiek aplūkotas tās īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas, kurām nepieciešami īpaši pasākumi to populācijas saglabāšanā. Dabas liegumā „Rucavas īvju audze” šādas sugas ir divas - **parastā īve** *Taxus baccata* un **Baltijas efeja** *Hedera helix var. baltica*. Abu sugu galvenā sociālekonomiskā vērtība ir sugas kā zinātniskās izpētes objekts.

Parastā īve *Taxus baccata* L.

Galvenais sugu pašreiz negatīvi ietekmējošais faktors ir **egļu noēnojums**, kas novērojams visām īvēm, izņemot vienu koku - 318. kvartāla 12. nogabalā. Rezultātā lielākā daļa īvju neveido vairošanās orgānus un nav iespējama apputeksnēšanās. Nākamais faktors ir - **attālums starp vīrišķajiem un sievišķajiem eksemplāriem**, kas meža apstākļos nedrīkstētu būt lielāks par ~ 50 m (atklātā biotopā – ne vairāk kā 100m, jo putekšņiem ir slikta lidotspēja). Patreiz nav iespējams pateikt kāds ir dzimumu izvietojums, jo lielākā daļa īvju neuzrāda dzimuma pazīmes. Tas būtu jānosaka pēc īvju vitalitātes uzlabošanas, kas cerams notiks pēc to atēnošanas. Tāpat vēlāk ir jānosaka dzimumu proporcija.

Kā otrs negatīvi ietekmējošais faktors jāmin mežsaimnieciskā darbība, tādā nozīmē, ka **mežizstrādes veicēji nepazīst īvi, viņiem trūkst arī zināšanu kā veicama koku izciršana ap īvēm**. Rezultātā, īvi nocērt vai atstāj pilnā apgaismojumā. Tas nenozīmē, ka nav pieļaujamas kopšanas cirtes nogabalos ar īvēm, gluži otrādi – tās ir nepieciešamas. Tikai ar nosacījumu, ka īve netiek atstāta pilnā apgaismojumā, tai nepieciešama atsevišķu koku izciršana tās tiešā tuvumā, bet jāatstāj daži koki uz D, DR no īves, lai tie sniegtu daļēju noēnojumu ziemas un agra pavasara saulainajās dienās, kad īvei palielinās transpirācija, bet tā kā zeme vēl ir sasalusi, nenotiek ūdens uzņemšana ar saknēm, un rezultātā koks var nokalst. Pret nokalšanu var cīnīties arī rudenī aplājot īvi pie stumbra ar nobīrām no apkārtnes (mulčēšana) (Ilmārs Riekstiņš, pers. kom.).

Potenciāli īvi apdraud arī **izsalšana aukstās ziemās** un **izrakšana vai nociršana**, jo īve ir dekoratīvs augs.

Baltijas efeja *Hedera helix var. baltica* Rehd.

Dabas liegumā sugu ietekmējošais faktors ir **apgaismojums**. Efejai pilnīgs noēnojums ir nevēlams, tomēr dabas liegumā atsevišķi koki, uz kuriem aug efeja, ir ieauguši baltalkšņos. Potenciāli ietekmējošs faktors ir **ziemas zemās temperatūras** – aukstās ziemās efeja var apsalt vai pat iet bojā, kas savukārt norāda, ka pilnībā atsegt kokus, uz kuriem aug efeja, nav vēlams.

2.5. Teritorijas vērtību apkopojums un pretnostatījums

Dabas vērtību saglabāšanas liegumā nodrošinātu diferencēta pieeja - neiejaukšanās mežaudzēs, kuros vēlama dabiska meža attīstība un pārdomāta mežsaimnieciskā darbība pārējos nogabalos, kā arī specifiski pasākumi īves populācijas saglabāšanā.

Analizējot dabas lieguma apsaimniekošanā iesaistīto pušu intereses (skat. 8. tab.), būtiskas pretrunas netika konstatētas. Savukārt analizējot dabas lieguma dabas un sociālekonomiskās vērtības, nosacīti iezīmējas viens konflikts – koksnes krāja un dabas vērtību saglabāšana. Nosacīti tāpēc, ka dabas liegums ir izveidots jau 1987. gadā kā botāniskais liegums, un intensīva mežsaimnieciskā darbība kopš tā laika dabas liegumā ir aizliegta. Tomēr mežsaimnieciskā darbība, tieši kopšanas cirtes, dabas liegumā ir pieļaujamas un pat atsevišķos nogabalos nepieciešamas, lai nākotnē lieguma dabas vērtība palielinātos.

Analizējot pušu pienākumus jāatzīmē, ka LVĢMA nespēj pagaidām finansēt nepieciešamo monitoringa parametru veikšanu. Pašreiz dabas lieguma teritorijā īpaši aizsargājamo sugu monitoringa netiek veikts.

Apkopojot informāciju par dabas vērtībām, var secināt, ka šī ir viena no nedaudzajām vietām Latvijā, kur savvaļā sastopama parastā īve un Baltijas efeja. Dabas liegums „Rucavas īvju audze” ir viena no lielākajām zināmajām īves koncentrācijas vietām.

Dabas liegums ir nozīmīgs arī tādu sugu kā meža auzenes, dzeltenās dzegužkurpītes, zvīņainās telotrēmas, caurumainās pertuzārijas saglabāšanā. Šī ir viena no četrām zināmajām vietām Kurzemē, kur aug dzeltenā dzegužkurpīte. Dabas liegumā atrodas 41,2 ha dabiskie meža biotopi.

Dabas lieguma bioloģisko vērtību apstiprina fakts, ka šī teritorija iekļauta Natura 2000 vietu sarakstā, kas ir Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas. Dabas liegumā sastopami 4 Biotopu direktīvas I pielikuma biotopi un 2 Biotopu direktīvas II pielikuma sugas - dzeltenā dzegužkurpīte un četrzobu pupurgliemezis.

Dabas liegumu visvairāk ir ietekmējusi agrāk veiktā meliorācija, kas sekmējusi mežu pārkrūmošanos un egles ekspansiju.

Prioritātes. Balstoties uz īpaši aizsargājamo sugu un biotopu sastopamību valstī un citur Eiropā, noteiktas dabas aizsardzības prioritātes dabas liegumā. Augstākā prioritāte ir sugām un biotopiem, kuri Latvijā ir ļoti reti un lokāli izplatīti, tipiski Piejūras zemienei, un tāpat to saglabāšanai dabas liegumam ir vislielākā nozīme. Tie ir:

- **Parastā īve,**
- **Baltijas efeja,**
- **Dzeltenā dzegužkurpīte,**
- **Dabiskie meža biotopi,**
- **Jaukti platlapju meži.**

7. tabula
Dabas vērtības dabas liegumā “Rucavas īvju audze”
Biotopi

Latvijā īpaši aizsargājami biotopi	Platība, ha	EP Biotopu direktīvas I pielikuma biotopi	Platība, ha
Jaukti platlapju meži	3,1	7230 Kaļķaini zāļu purvi 9020* Jaukti platlapju meži 9080* Melnalkšņu staignāji 91D0* Purvaini meži	0,3 3,1 3,4 ~2
Dabiskie meža biotopi ¹	41,2		

¹ DMB daļēji pārklājas ar īpaši aizsargājamiem biotopu veidiem un Biotopu direktīvas I pielikuma biotopiem

Īpaši aizsargājamas sugas	Sugu skaits
Vaskulāro un zemāko augu sugas, no tām	21
EP Biotopu direktīvas II pielikuma sugas	1
Putnu sugas, no tām	4
EP Putnu direktīvas I pielikuma sugas	4
Bezmugurkaulnieku sugas, no tām	6
EP Biotopu direktīvas II pielikuma sugas	1

Sugu un biotopu sastopamību dabas liegumā skat. 4, 5.,6.,7., A., B., D. pielikumā.

15. attēls.

Zvīņainā telotrēma ir raksturīga ķērpju suga neskartiem mitriem platlapju un jaukiem platlapju-egļu mežiem Latvijas dienvidrietumos (attēls – <http://www.>)

Ieinteresētās puses un to intereses un pienākumi dabas liegumā "Rucavas īvju audze" un iespējamais ieguldījums dabas vērtību saglabāšanā

Ieinteresētā puse	Intereses un/vai pienākumi teritorijā	Iespējama vai esošais ieguldījums dabas aizsardzības plāna īstenošanā vai ietekme uz dabas vērtību saglabāšanu
Nīcas pagasta padome	Pārstāvēt iedzīvotāju intereses, sekmēt pagasta attīstību	Var sagatavot un iesniegt projekta pieteikumu dabas aizsardzības plāna vai atsevišķu tā pasākumu realizēšanai Var finansāli atbalstīt kādu no pasākumiem
Vides ministrija	Nodrošināt dabas aizsardzības likumdošanu, saglabāt dabas aizsardzības vērtības	Var atbalstīt sagatavotos projektus dabas aizsardzības plāna ieviešanai
Dabas aizsardzības pārvalde	Administrēt DL, kamēr nav izveidota apsaimniekošanas struktūra	Var atbalstīt un finansēt sagatavotos projektus dabas aizsardzības plāna ieviešanai, Var sniegt informāciju par citiem finansu avotiem dabas aizsardzība s plāna realizācijai
Liepājas reģionālās vides pārvaldes Dabas aizsardzības daļa	Pārraudzīt dabas aizsardzības likumdošanas normu ievērošanu	Var atbalstīt sagatavotos projektus dabas aizsardzības plāna ieviešanai Seko līdzi dabas aizsardzības plāna ieviešanai
a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecība	Veikt mežsaimniecisko darbību, saglabāt dabas vērtības DL; lielākā daļa DL mežu atrodas Dienvidkurzemes mežsaimniecības tiesiskajā valdījumā.	Var finansēt un arī realizēt atsevišķus dabas aizsardzības plāna pasākumus. Apsaimniekojot mežus dabas liegumā un tā apkārtnē dabai draudzīgā veidā, sekmē dabas vērtību saglabāšanos
Valsts meža dienests, Liepājas virsmēžniecība, Nīcas mežniecība	Pārraudzīt dabas aizsardzības likumdošanas normu ievērošanu meža zemēs	Var atbalstīt sagatavotos projektus dabas aizsardzības plāna ieviešanai Piedalās un seko līdzi dabas aizsardzības plāna ieviešanai Sniedz informāciju par dabas vērtībām dabas liegumā
Latvijas Dabas fonds	Sagatavot DAP	Var realizēt dabas aizsardzības plāna ieviešanas atsevišķus pasākumus
VAK Nīcas nodaļa	Piedalīties DAP sagatavošanā	Var popularizēt dabas lieguma dabas vērtības un to saglabāšanas nepieciešamību plašākai auditorijai
Zinātnieki	Veikt pētījumus dabas liegumā	Var veikt pētījumus, kas nepieciešami dabas aizsardzības plāna izstrādei un īstenošanai
Medību kolektīvi "Kalnišķi", "Sarmanti"	Medības	
VMD Meža pētīšanas stacija	Veikt Meža integrālo monitoringu Atbild par meža apsaimniekošanu 4. kvartālā	Veic pētījumus dabas liegumā Meža integrālā monitoringa ietvaros
LVĢMA	Nodrošināt Nacionālo Bioloģiskās daudzveidības monitoringu valstī	Informācija par īpaši aizsargājamo sugu populāciju stāvokli un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli dabas liegumā

Apzīmējumi

LVĢMA – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra; DAP – Dabas aizsardzības plāns, DL – dabas liegums, VMD – Valsts meža dienests

III Teritorijas saglabāšanas mērķi

3.1. Teritorijas apsaimniekošanas ideālais jeb ilgtermiņa mērķis

Dabas liegumā dominē Piejūras zemienei raksturīgi mitri un pārmitri dažāda vecuma meži ar nozīmīgu platlapju īpatsvaru un dabas liegumā atrodas vitālas parastās īves un Baltijas efejas populācijas.

3.2. Teritorijas apsaimniekošanas īstermiņa mērķi plānā apskatītajam apsaimniekošanas periodam (2005. – 2015.)

Institucionālie aspekti

3.2.1. Dabas lieguma robežas ir atpazīstamas dabā.

3.2.2. Dabas lieguma nosacījumi ir iestrādāti Nīcas pagasta teritorijas plānojumā

Dabas vērtības

3.2.3. Dabas liegumā atrodas vismaz 28 pieaugušas parastās īves ar labu vitalitāti,

3.2.4. Dabas liegumā atrodas vismaz pāris desmiti jauno īvju,

3.2.5. Dabas liegumā ir jauno īvju attīstībai piemēroti augšanas apstākļi,

3.2.6. Saglabāti dabiskie meža biotopi 41,2 ha platībā,

3.2.7. Dabas liegumā atrodas vitāla Baltijas efejas populācija,

3.2.8. Dabas liegumā atrodas vismaz 10 dzeltenās dzegužkurpītes eksemplāri,

3.2.9. Dabas liegumā tiek sekmēta platlapju saglabāšanās un izplatība,

3.2.10. Dabas liegumā tiek sekmēta bioloģisko daudzveidību uzturošu mežaudžu veidošanās,

3.2.11. Dabas liegumā neatrodas tūrisma infrastruktūra un to neapmeklē dabas tūristi.

Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings

3.2.12. Iegūta informācija par parasto īvju stāvokli pēc to atēnošanas,

3.2.13. Iegūta informācija par jauno īvju stāvokli pēc izstādīšanas dabas liegumā,

3.2.14. Iegūta informācija par Baltijas efejas stāvokli pēc to atēnošanas

3.2.15. Iegūta informācija par mežaudžu attīstību pēc kopšanas ciršu veikšanas.

Sabiedrības izglītošana un informēšana

3.2.16. Apkārtnes skolu skolēni ir informēti par dabas lieguma nozīmi parastās īves populācijas saglabāšanā un iesaistās īves stādu audzēšanā un kopšanā.

ES nozīmes sugu un biotopu stāvokļa monitorings

3.2.17. Regulāri iegūta informācija par Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu, II pielikuma sugu un Putnu direktīvas I pielikuma sugu saglabāšanās stāvokli dabas liegumā.

Meža integrālais monitorings

3.2.18. Regulāri iegūta informācija par mežu stāvokli dabas liegumā un tā apkārtnē

IV Apsaimniekošanas pasākumi un zonējums

4.1. Apsaimniekošanas pasākumi

Apsaimniekošanas pasākumi plānoti laika periodam no 2005. līdz 2015. gadam. Pasākumi sakārtoti 6 tematiskās grupās: A. Institucionālie aspekti, B. Dabas vērtību saglabāšana, C. Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings, D. Sabiedrības izglītošana un informēšana, E. ES nozīmes sugu un biotopu stāvokļa monitorings, F. Meža integrālais monitorings. 9. tabulā apkopoti visi ieteiktie apsaimniekošanas pasākumi, sniegta atsauce uz šī pasākuma nepieciešamības pamatojumu iepriekšējās nodaļās, novērtēta pasākuma steidzamība (prioritāte) un vēlamais izpildes termiņš, kā arī nepieciešamie resursi un pasākuma potenciālais finansētājs. Tabulā norādīti arī pasākumu izpildes indikatori, lai novērtētu pasākumu efektivitāti un nepieciešamības gadījumā ieviestu korekcijas dabas aizsardzības plānā. Pēdējā ailē norādīts pielikuma numurs, kurā attēlota šī pasākuma lokalizācija.

9. tabula. Apsaimniekošanas pasākumu kopsavilkums

Precīzas izmaksas ir grūti prognozējamas, tās būs atkarīgas no izmaksām konkrētā gadā. Tabulā minēts optimālais pasākumu izpildes termiņš.

<i>Pasākums</i>	<i>Pamatojums</i>	<i>Prioritāte un izpildes termiņš, Potenciālais izpildītājs</i>	<i>Nepieciešamie resursi un potenciālais finansētājs</i>	<i>Izpildes indikatori</i>	<i>Šķatīt pielikumu</i>
A. Institucionālie aspekti					
1. Speciālo dabas lieguma informatīvo zīmju izvietošana dabā	1.1.1.1.	II – vidēji prioritāri 2006./2007. Nīcas pagasta pašvaldība sadarbībā ar RVP	8 – 10 Ls 1 zīme DAP	Dabas lieguma robežas ir atpazīstamas dabā	8
2. Iestrādāt Nīcas pagasta teritorijas plānojumā dabas lieguma zonējumu	1.1.1.2.	I - prioritāri 2005 Nīcas pagasta pašvaldība	* Nīcas pagasta pašvaldība	Dabas lieguma zonējums iestrādāts Nīcas pagasta teritorijas plānojumā	-
B. Dabas vērtību saglabāšana					
1. Īvju atēnošana	1.4.1.1 2.3.	I – prioritāri 2006 dendrologs	300 Ls/par visām īvēm a/s „LVM”	Parastās īves atrodas sugai optimālos gaismas apstākļos	8
2. Īvju čiekurogu ievākšana, iesēšana, stādu kopšana	1.4.1.1 2.3.	I – prioritāri 2006-2010 Dendrologs	50 - 60 Ls gadā ?	Iegūti vairāki desmiti vitāli parastās īves stādi no vietējā materiāla	-
3. Jauno īvju iestādīšana sagatavotos biotopos	1.4.1.1 2.3.	II – vidēji prioritāri 2010 Pēc stādu iegūšanas Dendrologs sadarbībā ar a/s „LVM”, Nīcas M	200 - 300 Ls a/s „LVM”	Līdz 2015. gadam vairāki desmiti jaunās parastās īves iestādītas piemērotos biotopos dabas liegumā	8
4. Koku, uz kuriem aug Baltijas efeja, atēnošana	1.4.1.1 2.3.	II -vidēji prioritāri 2006 Dendrologs	30 Ls a/s „LVM”	Baltijas efeja aug sugai optimālos gaismas apstākļos	8
5. Kopšanas ciršu veikšana 9,3 ha	1.4.3.1. 2.2.1.	I - prioritāri Termiņš pēc a/s „LVM” ieskatiem	a/s „LVM”	Mežaudzes attīstās sabalansēti un ilgtspējīgi	8
6. 41,2 ha DMB ² nenotiek mežsaimnieciskā darbība	1.4.3.1.	I - prioritāri a/s „LVM”	0 Ls a/s „LVM”	41,2 ha DMB meža attīstība notiek bez cilvēka iejaukšanās	8

² Izņemot pasākumus, kas nepieciešami parastās īves populācijas stāvokļa uzlabošanai

9. tabula (turpinājums)

<i>Pasākums</i>	<i>Pamatojums</i>	<i>Prioritāte un izpildes termiņš, potenciālais izpildītājs</i>	<i>Nepieciešamie resursi un potenciālais finansētājs</i>	<i>Izpildes indikatori</i>	<i>Skatīt pielikumu</i>
7.Dabas liegumā neveido tūrisma infrastruktūru	1.4.1.1. 1.5.3. 2.3.	I – prioritāri a/s „VAS ”LVM”” un Nīcas pagasta pašvaldība	0 Ls	Dabas liegumu neapmeklē dabas tūristi, tajā nav tūrisma infrastruktūras, dabas liegumu nereklamē tūrisma ceļvežos	-
C. Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitoringi					
1.Parastās īves vitalitātes monitoringi	2.3.	I – prioritāri 1 x gadā katru gadu pēc atēnošanas Dendrologs, brīvprātīgie	100 – 150 Ls gadā DAP	Informācija par īvju stāvokli pēc atēnošanas atspoguļota atskaitē	-
2.Jauno īvju vitalitātes monitoringi	2.3.	I - prioritāri 1 x gadā katru gadu pēc izstādīšanas Dendrologs, brīvprātīgie	100 - 150 Ls gadā DAP	Informācija par jauno īvju stāvokli pēc izstādīšanas mežā atspoguļota atskaitē	-
3.Baltijas efejas vitalitātes monitoringi	2.3.	I - prioritāri 1x gadā pēc koku atēnošanas dendrologs	50 Ls gadā DAP	Informācija par Baltijas efejas vitalitāti apkopota atskaitē	-
4.Mežaudžu attīstības monitoringi	1.4.3.1.	II – vidēji prioritāri VMD Pēc kopšanas ciršu veikšanas, pēc tam 1x piecos gados	200 Ls gadā VMD	Informācija par mežaudžu stāvokli pēc kopšanas ciršu veikšanas	-
D. Sabiedrības izglītošana un informēšana					
Iesaistīt apkārtnes skolu skolēnus parastās īves stādu stādīšanā mežā, monitoringā	1.5.3.	II – vidēji prioritāri 2009/2010. Dendrologs sadarbībā ar skolām un Nīcas, Dunikas mežniecībām	200 - 300 Ls a/s „VAS „LVM””	Skolēni pazīst parasto īvi, piedalās īves stādīšanā, monitoringā	-
E. ES nozīmes sugu un biotopu stāvokļa monitoringi					
Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu un II pielikuma sugu monitoringi	1.1.2.	II – vidēji prioritāri Eksperti uz līguma pamata	150 - 200 Ls gadā LVMĢA	Regulāri tiek iegūta informācija par ES nozīmes sugu un biotopu stāvokli dabas liegumā	-
F. Meža integrālais monitoringi					
Veikt integrālo meža monitoringu	1.1.1.	II – vidēji prioritāti VMD	VMD	Regulāri tiek iegūta informācija par dabas lieguma un apkārtnes mežu stāvokli	-

Tālāk seko tabulā minēto apsaimniekošanas pasākumu apraksts. Pasākumu vietas redzamas 8. pielikumā.

A. Institucionālie aspekti

1. Informatīvās zīmes aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai, kādas tās ir saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (balta ozola lapa uz zaļa fona), kopumā nepieciešamas 12 vietās. Ieteicamais izmērs - 150x150 mm. Orientējoši pasākumu varētu veikt 2006. gadā.

2. Dabas lieguma "Rucavas īvju audze" funkcionālais zonējums jāiestrādā Nīcas pagasta teritorijas plānojumā.

B. Dabas vērtību saglabāšana

1. Īvju atēnošana

Pasākums nepieciešams, lai uzlabotu īvju vitalitāti un tās sāktu uzrādīt dzimuma pazīmes. Ap katru īvi tiek izcirsti I vai II stāva koki, kas īvi noēno, atstājot kokus īves D, DR, lai tie daļēji to noēnotu agri pavasarī, kad īve visvairāk varētu ciest no izkalšanas. Pasākumu fiksē speciāli sagatavotā lauka datu anketā, kur ieraksta nocirsto koku sugu, skaitu, nofotografē vietu pirms un pēc pasākuma veikšanas. Pasākumu veic maija beigās vai jūnija sākumā, lai īve varētu pakāpeniski pielāgoties jaunajam mikroklimatam līdz ziemas perioda sākumam. Rudenī ieteicama mulčēšana ap atēnotajām īvēm.

Pasākumu veic dendrologs, iepriekš to saskaņojot ar Valsts meža dienesta attiecīgo virsmežniecību un a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību.

Pasākuma vieta – 311. kvartāla 5., 9., 11., 13. nog., 312. kvartāla 3., 4., 6., 17. nog., 318. kvartāla 5., 7., 12. nog., 319. kvartāla 1. nogabals.

2. Īvju pavairošana ar sēklām

Pasākums nepieciešams, lai palielinātu un izveidotu noturīgu īves populāciju dabas liegumā. Dabas liegumā ir pieļaujama visu trīs īves pavairošanas paņēmieni izmantošana (ar sēklām, ar spraudņiem, potējot). Tuvākajā nākotnē plānota īvju pavairošana ar sēklām.

Sēklas ievāc rudenī, tās izsēj vai stratificē un pēc tam izsēj piemērotā augsnē pēc uzdīgšanas, kas var būt pat pēc diviem vai trim gadiem. Pēc tam īvju stādi ir jāaudzē vai nu kokaudzētavā vai speciāli sagatavotā lauciņā, līdz tie sasniedz aptuveni 20 - 30 cm garumu, kas notiek parasti trīs līdz četrus gadus laikā.

2005. gada rudenī tika ievāktas sēklas no Pešos augošās īves, kas bagātīgi ražo sēklas. Tātad īves varētu būt gatavas izstādīšanai mežā ne ātrāk kā 2009. vai 2010. gadā.

Pasākumu veic dendrologs.

Lai saglabātu šai apkārtnē raksturīgo īvju genotipu, īvju pavairošanai drīkst izmantot tikai dabas liegumā un tā apkārtnē augošās īves!

3. Jaunajām īvēm piemērotu biotopu sagatavošana un īvju izstādīšana mežā

Pasākumu veic pēc tam, kad no sēklām iegūtie kociņi ir gatavi izstādīšanai mežā.

Dabas liegumā tiek izvēlēta īvju izstādīšanai piemērota vieta – daļēji noēnota vieta mežā ar platlapjiem, ar skraju zemsedzi. Vēlams, lai izvēlēta vieta būtu jau augošo pieaugušo īvju tuvumā, ne vairāk kā 50 m attālumā. Ja nepieciešami labāki gaismas apstākļi, jāizcērt atsevišķas blakus augošās egles krūmu vai II, vai I stāvā. Piemēram, 319. kvartāla 1. nogabalā, 318. kvartāla 5. nogabalā vai citos nogabalos, kur jau aug īves. Vajadzības gadījumā jāievēd arī trūdžeme.

Īves izstāda pa vairākām (5 – 8) vienā vietā, kad tās sasniegušas 3 - 4 gadu vecumu. Stāda pavasarī – aprīlī-maijā. Mežaudžu daļplānā atzīmē vietas, kur īves ir stādītas, konkrēto vietu atzīmē arī ar GPS uztvērēju un pieraksta, kad, kurā nogabalā, cik īves ir iestādītas.

Pasākumu veic dendrologs, iepriekš saskaņojot to ar Valsts meža dienesta attiecīgo virsmežniecību un a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību. Vēlams iesaistīt šajā pasākumā apkārtējo skolu skolēnus.

Ātrākais iespējamais pasākuma realizācijas laiks – sākot ar 2009. vai 2010. gada pavasari.

4. Baltijas efejas atēnošana

Lai nodrošinātu optimālus gaismas apstākļus Baltijas efejai, nepieciešams izcirst atsevišķus blakus augošus kokus, galvenokārt baltalkšņus un egles. Pasākuma vieta – 318. kvartāla 10. nogabals.

Pasākums veicams agrā pavasarī vai rudenī un to veic dendrologs, iepriekš saskaņojot ar Valsts meža dienesta attiecīgo virsmežniecību un a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību. Pasākumu dokumentē pierakstot izpildes laiku, izcirsto koku skaitu, vietu fotogrāfē.

5. Kopšanas ciršu veikšana

Dabas liegumā atrodas 33 ha egļu monokultūras vai biezi saaugušas egļu – bērzu audzes vecumā līdz 50 gadiem (valdaudzes valdošā suga – egle vai bērzs), kur nepieciešamas kopšanas cirtes, lai nākotnē veidotos bioloģisko daudzveidību uzturošas mežaudzes. Prioritāri kopšanas cirtes veicamas 9,3 ha mežaudzēs (skat. 8. pielik.), pārējās 23,7 ha mežaudzēs pasākums ir vidēji prioritārs vai pieļaujams.

Lapu koku, īpaši platlapju sugu īpatsvara pieauguma veicināšana gan monokultūrās, gan cita veida jaunaudzēs un vidēja vecuma audzēs nākotnē nodrošinās dzīvotnes un barības ieguves vietas daudzām retām sugām, tai skaitā dažādiem ķērpjiem, sūnām, bezmugurkaulniekiem un putniem.

Egļu kultūrās nepieciešams veicināt lapu koku īpatsvara pieaugumu audzes sastāvā līdz 30 %.

Tā kā dabas liegums atrodas platlapju izplatības optimālajā reģionā, dabas liegumā jāveicina platlapju sugu izplatība. Tāpēc veicot kopšanas cirtes jāatstāj visa vecuma ozoli, kļavas, oši, liepas, gobas, kā arī lielākie un resnākie koki, dobumainie koki, visi sausokņi un kritalas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 cm.

312. kvartāla 6., 17. nogabalos, kur aug parastā īve, cirsmu fonda sagatavošanā piedalās dendrologs.

Pasākumu vietas skatīt arī 8., E. pielikumos. Pasākumu veic a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecība.

6. 41,2 ha DMB nenotiek mežsaimnieciskā darbība

Dabas liegumā atrodas 41,2 ha dabisko meža biotopu (LAP, MELN), kuriem nav nepieciešama nekāda mežsaimnieciskā darbība, lai tur esošās dabas vērtības saglabātos. Pasākumu veic a/s “VAS “LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecība. Īves augšanai piemērotos nogabalos pieļaujama jauno īvju stādīšana, kā arī 311. kvartāla 5. nogabalā pieļaujama īves atēnošana.

7. Dabas liegumā neveido dabas tūrisma infrastruktūru.

Dabas liegumā nebūtu vēlams attīstīt dabas tūrisma infrastruktūru (dabas takas utt.), lai neapdraudētu parastās īves populācijas saglabāšanos. Jau agrāk īve ir bijusi populārs dekoratīvs augs, ko izmantoja vainagos un floristiskās kompozīcijās. Īve cietusi arī no tā, ka cilvēki to izrakuši un aiznesuši no meža uz iestādījuši pie savām mājām. Parasto īvi varētu apskatīt (iepriekš, protams, vienojoties ar mājas saimnieku par apmeklējumu) piemēram. Pešos, netālu no šosejas Liepāja-Palanga, vai kur citur, ārpus dabas lieguma.

C. Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings

1. Parastās īves vitalitātes monitorings

Pēc īvju atēnošanas nepieciešams sekot līdzi īvju vitalitātei. Optimālajā gadījumā īvēm būtu jāpalielinās ikgadējiem dzinumu pieaugumiem un jāsāk uzrādīt dzimuma pazīmes. Tad, kad ir iespējams noteikt katram kokam dzimumu, tas jāatzīmē lauka datu anketā, ko šim pasākumam speciāli izgatavo dendrologs. Anketā atzīmējams - kvartāls, nogabals, īves numurs un dzimums, apsekojuma datums, ikgadējo dzinumu pieaugums, cm, skuju saglabāšanās koeficients, relatīvais apgaismojums. Novērojumus fiksē rakstiski un iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, informē a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību un attiecīgo mežniecību.

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

Pasākumu veic dendrologs kopā ar brīvprātīgajiem 1x gadā piecus gadus pēc kārtas pēc tam, kad ir īves atēnotas, pēc tam – vienu reizi divos vai trijos gados.

2. Jauno īvju vitalitātes monitorings

Pasākumu veic 1 x gadā vismaz 5 gadus pēc kārtas, pēc tam, kad jaunās īves ir iestādītas mežā. Vēlāk – vismaz vienu reizi trijos gados. Apsekojot vērtē ikgadējo dzinumu pieaugumu, skuju saglabāšanās koeficientu, kociņu augstumu. Novērojumus fiksē rakstiski un iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, informē a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību un attiecīgo mežniecību.

Pasākumu veic dendrologs, iesaistot brīvprātīgos.

3. Baltijas efejas vitalitātes monitorings

Pasākumu veic 1 x gadā vismaz trīs gadus pēc kārtas, pēc tam, kad ir nocirsti blakus augošie koki.

Apsekojot vērtē efejas dzinumu augstumu, lapu lielumu, skaitu. Novērojumus fiksē rakstiski un iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, kā arī informē a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecību un attiecīgo mežniecību.

Pasākumu veic dendrologs, iesaistot brīvprātīgos.

4. Mežaudžu attīstības monitorings

Mežaudžu monitoringu pēc kopšanas ciršu veikšanas veic Valsts meža dienesta speciālisti gadā, kad veiktas kopšanas cirtes un vēlāk reizi piecos gados.

D. Sabiedrības izglītošana un informēšana

Iesaistīt apkārtnes skolu skolēnus parastās īves stādīšanā un monitoringā

Īvju stādīšanā un vitalitātes monitoringā varētu iesaistīties arī apkārtējo skolu skolēni. Nepieciešama dendrologa līdzdarbība. Skolēnu iesaistīšana būtu ļoti vēlama, jo tādā veidā tiktu veicināta skolēnu interese par dabu. Mežsaimniekiem ir pozitīva pieredze mazpulcēnu iesaistīšanā Meža dienās.

Orientējoši pasākums varētu būt 2009. vai 2010. gadā, kad jaunās īves ir gatavas stādīšanai mežā.

E. ES nozīmes sugu un biotopu stāvokļa monitorings

Dabas liegums ir Natura 2000 teritorija, kurai nākotnē būs nepieciešams veikt Biotopu direktīvas I pielikuma biotopu un II pielikuma sugu monitoringu. Par pasākumu atbild Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, pasākuma izpildei piesaistot attiecīgo nozaru ekspertus. Plāna izstrādes laikā nav zināma monitoringa metodika.

Izvērtējot patreizējo situāciju, monitorings būtu nepieciešams dzeltenajai dzegužkurpītei, 9020* Jaukiem platlapju mežiem, 91D0* Purvainiem mežiem un 9080* Melnalkšņu staigņājiem. Monitoringa intervāls – vismaz vienu reizi 6 gados.

F. Integrālais mežu monitorings

Integrālo meža monitoringu veic Valsts meža dienests saskaņā ar monitoringa metodiku.

Pasākumi ārpus dabas lieguma, kas varētu ietekmēt dabas lieguma vērtības

Dabas lieguma R malu norobežo meliorācijas grāvis, kas saistīts ar dabas lieguma Z un R esošajiem grāvjiem. Dabas lieguma R daļa hidroloģiski ir saistīta arī ar blakus esošo zāļu purvu liegumu "Ječu purvs".

Lai saglabātu pašreizējo virszemes un pazemes ūdens līmeņu un noteces režīmu dabas liegumā, jā saglabā esošais hidroloģiskais stāvoklis, nepieļaujot meliorāciju, grāvju padziļināšanu ne vien aizsargājamajā teritorijā, bet arī blakus tai, lai tādejādi neuzlabotu noteci.

Pirms jebkādas ar ūdens līmeņa izmaiņām saistītas darbības veikšanas, veicama hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā izpēte, lai precizētu tās iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo teritoriju.

Tikai rūpīga un detāla izpēte, lai precizētu tās iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo teritoriju, var dot atbildi uz to, vai šāda darbība iespējama un kā tā iespaidos ūdens līmeņu un noteces režīmu īpaši aizsargājamajā teritorijā.

Diskutējams ir jautājums par ūdens līmeņa atjaunošanu dabas liegumā. Pirmkārt, šāds pasākums neapšaubāmi skartu arī plašāku apkārtni, un tam nepieciešama hidroloģiskā izpēte, kas prasa lielus finansiālus ieguldījumus (vairāki tūkstoši lati). Otrkārt, dabas lieguma galvenā vērtība – īve nav saistīta ar pārmitriem biotopiem. Tāpēc šī plāna laikā pasākumi, kas saistīti ar ūdens līmeņa atjaunošanu, netika apskatīti. Iespējams, ka pie hidroloģiskā stāvokļa analīzes vajadzēs atgriezties, strādājot pie dabas aizsardzības plāna dabas liegumam "Ječu purvs".

4.2. Zonējuma priekšlikums

Dabas liegumā ieteicamas divas zonas: dabas lieguma zona un dabas parka zona.

Dabas lieguma zona (173 ha) izveidota nogabalos, kur atrodas dabiskie meža biotopi, īpaši aizsargājamas sugas, tai skaitā parastā īve vai slapju DMB tipu buferzonas, un kur nav nepieciešama nekāda mežsaimnieciskā darbība, izņemot īvju atēnošanu un jauno īvju stādīšanu un Baltijas efejas atēnošanu.

Dabas parka zona (33 ha) – nogabalos, kur netika konstatētas nozīmīgas dabas vērtības un kur valdaudzes valdošās sugas vecums ir mazāks par 50 gadiem, un kur būtu nepieciešamas vai pieļaujamas kopšanas cirtes. Tās ir egļu monokultūras vai jaunaudzes vai vidēja vecuma audzes ar lielu biežību.

Dabas lieguma zonējumu skat. 10. tabulā un 9. pielikumā.

10. tabula

Dabas lieguma "Rucavas īvju audze" funkcionālās zonas*

Dabas lieguma zona

Nr.p.k.	Kadastra Nr.	Kvartāls	Nogabals
a/s "VAS "LVM"" Dienvidkurzemes mežsaimniecība			
1.1.		310 311 312 318 319	3 (d), 4.,5.,8.,9.,12. 1.-9., 11.-15. 1.-4.,7.-10.,14.-16.,18. 1., 2 (d), 3., 4 (d.), 5., 7.,9.-12. 1.,3.,5., 7.
Valsts meža dienests			
1.2.		4	2.-11.

Dabas parka zona

Nr.p.k.	Kadastra Nr.	Kvartāls	Nogabals
a/s „VAS „LVM"" Dienvidkurzemes mežsaimniecība			
2.1.		310 311 312 318 319	1., 2., 3 (d),.6.,10.,11. 10. 5.,6.,11.-13.,17.,19. 2(d),4 (d.), 6., 8. 2., 4., 6.

* - kvartālu un meža nogabalu numuri pēc 1999. gada mežu ierīcības datiem

V Plāna ieviešana un atjaunošana

5.1. Plāna ieviešanas praktiskie aspekti

Saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 25. pantu, Nīcas pagasta padome veic dabas lieguma "Rucavas īvju audze" pārvaldi. Galvenais lieguma apsaimniekotājs ir a/s „VAS „LVM”” Dienvidkurzemes mežsaimniecība, jo mežsaimniecības tiesiskajā valdījumā atrodas lielākā daļa dabas lieguma.

5.2. Plāna atjaunošana

Dabas lieguma "Rucavas īvju audze" dabas aizsardzības plāns izstrādāts 10 gadiem - laika periodam līdz 2015. gadam. Plāna atjaunošana veicama 2015. gadā, izvērtējot veikto apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti un papildus pasākumu nepieciešamību.

Nepieciešamības gadījumā dabas aizsardzības plānu var papildināt un mainīt (balstoties uz apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitoringa rezultātiem). Apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitorings balstās uz pasākumu izpildes indikatoriem, kas uzskaitīti 9. tabulā IV nodaļā. Lai mainītu dabas aizsardzības plānā paredzētos pasākumus vai dabas aizsardzības plāna mērķus nepieciešams izveidot darba grupu, pieaicinot ekspertus, kas sniegtu atzinumu par to, kādas izmaiņas ir nepieciešamas un kā tās ietekmēs dabas lieguma dabas vērtības. Ieteicams pieaicināt ekspertus, kas piedalījušies dabas aizsardzības plāna izstrādē (skatīt dabas aizsardzības plāna ievadā).

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

5.3. Nepieciešamie grozījumi teritorijas plānojumos

Dabas lieguma funkcionālās zonas vēlams atzīmēt Nīcas pagasta teritorijas plānojumā.

5.4. Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitā tika sagatavots sekojošs dabas lieguma individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu projekts.

Dabas lieguma "Rucavas īvju audze" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka dabas lieguma "Rucavas īvju audze" (turpmāk – dabas lieguma) aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus dabas liegumā, kā arī dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.
2. Dabas liegumā ir spēkā arī citos normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības.
3. Dabas liegumu dabā apzīmē ar speciālām informatīvām zīmēm, kuru paraugs un lietošanas kārtība noteikti šo noteikumu 1.pielikumā. Informatīvo zīmju izveidošanu (sagatavošanu) un izvietošanu nodrošina ~~aizsargājamās teritorijas administrācija vai, ja tādas nav, attiecīgā pašvaldība~~ sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
4. Dabas liegumā aizliegts:
  - 4.1. ierīkot jaunus atkritumu poligonus un izgāztuves;
  - 4.2. ~~.. (svītrots ar MK 26.10.2004. noteikumiem nr.898);~~
  - 4.3. Visā dabas lieguma teritorijā papildus aizliegts:
    - 4.3.1. veikt zemes transformāciju;
    - 4.3.2. ierīkot dabas tūrisma un izziņas infrastruktūru;
    - 4.3.3. veikt mežsaimniecisko darbību nepiemērotos apstākļos (vasarās - pie augsta gruntsūdens līmeņa, ziemās – bezsala apstākļos);
    - 4.3.4. paplašināt meža ceļus un mainīt to segumu,
    - 4.3.5. veikt meliorācijas sistēmas atjaunošanu vai ierīkošanu un citas darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdens līmeņu pazemināšanos.
  - ~~4.3.4.4.~~ ~~4.4.~~ bez attiecīgas atļaujas vai iepriekšējas rakstiskas saskaņošanas ar ~~aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi:~~
    - ~~4.3.1.~~ ~~4.4.1.~~ veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu,
    - ~~4.3.2.~~ ~~4.4.2.~~ veikt arheoloģiskās izpētes darbus;
    - ~~4.3.3.~~ ~~4.4.3.~~ izsniegt zemes dzīļu izmantošanas atļauju (licenci).
5. Ja par vides aizsardzību atbildīgā valsts vai pašvaldības institūcija atbilstoši tās kompetencei pieņem pārvaldes lēmumu, ka kādai darbībai ir vai var būt būtiska negatīva ietekme uz dabas liegumu, tās ekosistēmām vai dabas procesiem tajā, vai darbība ir pretrunā ar dabas lieguma izveidošanas un aizsardzības mērķiem un uzdevumiem, šo darbību veikt aizliegts.
6. Zemes īpašniekiem (lietotājiem) aizliegts savā īpašumā (lietojumā) ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa ceļiem, takām, ūdenstecēm un ūdenstīpēm, kas norādīti attiecīgās aizsargājamās teritorijas dabas aizsardzības plānā (turpmāk – dabas aizsardzības plāns) un paredzēti dabas lieguma apskatei.
7. Jebkāda veida reklāma dabas liegumā dabā izvietoama pēc saskaņošanas ar ~~aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi.~~
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 26.10.2004. noteikumiem nr.898)
8. Informāciju par dabas lieguma īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem biotopiem drīkst izplatīt tikai ar ~~attiecīgās aizsargājamās teritorijas administrācijas vai, ja tādas nav, ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.~~

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas Īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

9. Dabas liegumā izdalītas divas zonas:

9.1. Dabas lieguma zona (173 ha),

9.2. Dabas parka zona (33 ha).

10. Dabas lieguma zonā aizliegts:

16.4. 10.1. veikt jebkādas darbības, par kurām saskaņā ar šo noteikumu 5.punktu pieņemts lēmums, ka tām ir vai var būt:

16.4.1. 10.1.1. būtiska negatīva ietekme uz dabiskajiem biotopiem, savvaļas dzīvnieku, augu un sēņu sugām un to dzīvotnēm vai savvaļas dzīvnieku populāciju vairošanos, atpūtu un barošanos, kā arī pulcēšanos migrācijas periodā;

16.4.2. 10. 1.1. negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm;

16.2. ~~pārvietoties ar ūdens motocikliem un motorjahtām, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu pārvietošanos, pildot dienesta pienākumus; (teritorijā nav aktuāli)~~

16.3. ~~lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svini; (teritorijā nav aktuāli)~~

16.4. ~~plaut virzienā no lauka malām uz centru; (teritorijā nav aktuāli)~~

16.5. ~~veikt zemes transformāciju, izņemot zemes transformāciju (pēc rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju) nacionālo parku dabas lieguma zonās un zemes transformāciju (pēc saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi) šo noteikumu 16.28.2.apakšpunktā minēto darbību veikšanai; (skat. 4.3.1. punktu)~~

16.6. ~~ierīkot purvos dzērveņu plantācijas; (teritorijā nav aktuāli)~~

16.7. ~~nosusināt purvus; (aizliegts ar 4.3.5.)~~

16.8. ~~dedzināt sauso zāli un niedres, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto dabas apsaimniekošanas pasākumu veikšanai un rakstiski saskaņots ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi; (teritorijā nav aktuāli)~~

16.9. 10.2. veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot:

10.2.1. atsevišķu koku izciršanu citā cirtē, iepriekš saskaņojot ar Valsts meža dienesta attiecīgo virsmežniecību un dabisko meža biotopu ekspertu šo noteikumu X. pielikumā (skat. 8. pielik.) norādītajās vietās;

10.2.2. bīstamo koku novākšanu gar ceļiem, novāktos kokus atstājot audzē;

10.2.3. meža ugunsdrošības pasākumus;

10.2.4. kvartālstīgu kopšanu.

16.10. ~~cirst kokus kopšanas cirtē (izņemot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus saskaņā ar šo noteikumu 16.29.apakšpunktu un citiem normatīvajiem aktiem), ja valdauzdes vecums pārsniedz:~~

16.10.1. ~~priežu un ozolu audzēm — 60 gadus~~

16.10.2. ~~egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm — 50 gadus;~~

16.10.3. ~~apšu audzēm — 30 gadus; (skat.10.2. punktu)~~

16.11. 10.3. no 15.aprīļa līdz 31.jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu un īpaši aizsargājamo sugu vai biotopu saglabāšanai nepieciešamos pasākumus (jo īvēm atēnošana veicama pavasarī);

16.12. ~~atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz vispārējās lietošanas ceļiem; (skat.10.2. punktu)~~

16.13. ~~cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus, kritālas vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir lielāks par 25 cm, izņemot bīstamo koku novākšanu; (skat.10.2. punktu)~~

16.14. 10.4. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, motorrolleriem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu;

16.15. 10.5. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām; (skat.4.3.2. punktu)

16.16. 10.6. kurināt ugunscurus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;

16.17. 10.7. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības (teritorijā nav aktuāli), kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

16.18. 10.8. ierīkot savvaļas augu, sēņu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas

punktus;

16.19. 10.9. izmantot speciālas vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;

16.20. uzstādīt vēja ģeneratorus; (teritorijā nav aktuāli)

16.21. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības un valsts robežas apsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību; (teritorijā nav aktuāli)

16.22. 10.10. iegūt derīgos izrakteņus;

16.23. 10.11. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) palienu, terašu un meža pļavas un lauces, izņemot medijamo dzīvnieku piebarošanas lauces;

16.24. 10.12. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem;

16.25. 10.13. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

16.26. 10.14. ierīkot jaunas iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas audzētavas;

16.27. 10.15. celt un ierīkot jaunus aizsprostus un citas ūdens regulēšanas ietaises, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai un rakstiski saskaņots ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi;

16.28. 10.16. bez rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi:

16.28.1. 10.16.1. organizēt brīvā dabā masu sporta, izklaides un atpūtas pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku;

16.28.2. 10.16.2. veikt ceļu (arī sliežu ceļu), inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju;

16.28.3. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus;

16.28.4. 10.16.3. atjaunot un ieaudzēt mežu;

16.28.5. 10.16.4. mainīt zemes lietošanas mērķi;

16.28.6. 10.16.5. vākt dabas materiālus kolekcijām;

16.28.7. 10.16.6. veikt zinātniskos pētījumus;

16.28.8. ierīkot jaunas un paplašināt esošās ūdenstransporta līdzekļu bāzes;

16.29. 10.17. cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi un dabisko meža biotopu ekspertu, izņemot koku ciršanu aizsargājamās teritorijās, kurām ir izveidota administrācija, kas izsniedz koku ciršanas apliecinājumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 26.10.2004. noteikumiem nr.898)

17. Būvniecība dabas liegumā pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot normatīvajos aktos un dabas aizsardzības plānā (ja tāds ir) noteikto kārtību un ierobežojumus.

(MK 26.10.2004. noteikumu nr.898 redakcijā) (skat. 4.3.1. punktu)

11. Dabas parka zonā aizliegts:

18.1. 11.1. veikt jebkādas darbības, par kurām saskaņā ar šo noteikumu 5.punktu pieņemts lēmums, ka tām ir vai var būt:

18.1.1. 11.1.1. būtiska negatīva ietekme uz dabiskajiem biotopiem, savvaļas dzīvnieku, augu un sēņu sugām un to dzīvotnēm vai savvaļas dzīvnieku populāciju vairošanos, atpūtu un barošanas, kā arī pulcēšanas migrācijas periodā;

18.1.2. 11.1.2. negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm;

18.2. pļaut virzienā no lauka malām uz centru; (teritorijā nav aktuāli)

18.3. nosusināt purvus; (teritorijā nav aktuāli)

18.4. dedzināt sauso zāli un niedres, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto dabas apsaimniekošanas pasākumu veikšanai un rakstiski saskaņots ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi; (teritorijā nav aktuāli)

18.5. 11.2. cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

18.6. 11.3. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem un pajūgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu (teritorijā nav aktuāli);

18.7. 11.4. kurināt ugunscurus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām;

18.8. 11.5. izmantot speciālas vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;

18.9. uzstādīt vēja ģeneratorus; (teritorijā nav aktuāli)

18.10. . pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot medības un valsts robežas apsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus un kārtību;

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas ģvu audze", laika posmam 2005.-2015.

~~18.11.~~ 11.6. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem;

~~18.12.~~ 11.7. celt un ierīkot jaunus aizsprostus un citas ūdens regulēšanas ietaises, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai un rakstiski saskaņots ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi;

~~18.13.~~ 11.8. bez rakstiskas saskaņošanas ar aizsargājamās teritorijas administrāciju vai, ja tādas nav, ar reģionālo vides pārvaldi:

~~18.13.1.~~ 11.8.1. organizēt brīvā dabā masu sporta, izklaides un atpūtas pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku;

~~18.13.2.~~ veikt zemes transformāciju un mainīt zemes lietošanas mērķi; (skat. 4.3.1. punktu)

~~18.13.3.~~ 11.8.2. veikt ceļu (arī sliežu ceļu), inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju;

~~18.13.4.~~ ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus; (skat. 4.3.2. punktu)

~~18.13.5.~~ 11.8.3. ierīkot jaunas iežogotas savvaļas dzīvnieku sugu brīvdabas audzētavas;

~~18.13.6.~~ 11.8.4. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības (teritorijā nav aktuāli), kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

~~18.14.~~ 11.9. cirst kokus sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma bez rakstiskas saskaņošanas ar reģionālo vides pārvaldi un dabisko meža biotopu ekspertu, izņemot koku cirstānu aizsargājamās teritorijās, kurām ir izveidota administrācija, kas izsniedz koku cirstānu apliecinājumus;

~~18.15.~~ 11.10. veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņemot augšanā atpalikušos, slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus), ja valdošās koku sugas vecums pārsniedz:

~~18.15.1.~~ 11.10.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadus;

~~18.15.2.~~ 11.10.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadus;

~~18.15.3.~~ 11.10.3. apšu audzēm – 30 gadus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 26.10.2004. noteikumiem nr.898)

~~19.~~ Būvniecība dabas parkā pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot normatīvajos aktos un dabas aizsardzības plānā (ja tāds ir) noteikto kārtību un ierobežojumus. (MK 26.10.2004. noteikumu nr.898 redakcijā) (skat. 4.3.1. punktu)

11.11. Papildus MK noteikumos Nr. 189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā" minētajiem nosacījumiem par atstājamiem (saglabājamiem) kokiem, veicot kopšanas cirtes ir jāatstāj visa vecuma oši, ozoli, kļavas, liepas, gobas, un visu koku sugu lielākie koki, kā arī jāatstāj visi koki ar dobumiem, sausokņi un kritālas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 cm un saglabājami koki jāatstāj arī grupās.

~~Pašvaldība, kurai nav teritoriālā plānojuma (arī detālā plānojuma), šo noteikumu 17., 19. un 21. punktā minētajos gadījumos jebkuru būvniecības ieceri rakstiski saskaņo ar reģionālo vides pārvaldi. Reģionālā vides pārvalde pirms lēmuma pieņemšanas pieprasa atzinumu no aizsargājamās teritorijas administrācijas (ja tāda ir). Ja reģionālā vides pārvalde:~~

~~31.1.~~ saskaņo būvniecības ieceri, minētā būvniecības iecere nododama publiskai apspriešanai;

~~31.2.~~ nesaskaņo būvniecības ieceri, pašvaldība to noraida.

(MK 26.10.2004. noteikumu nr.898 redakcijā) (skat. 4.3.1. punktu)

Literatūras saraksts

- Baroniņa, V., Lodziņa, I. 1992. Populārzinātniskā Latvijas Sarkanā grāmata. Augi. Izplatība, ekoloģija, aizsardzība. Rīga, „Zinātne”. 28.-29.lpp.
- Blūms, K. 1981. Īvju stādījumi Slīteres rezervātā. *Mežsaimniecība un mežrūpniecība*, 3, 27-28.
- Hultén, E. & Fries, M. 1986. Atlas of North European vascular plants: north of the Tropic of Cancer I-III. - Koeltz Scientific Books, Königstein.
- Kabucis I. 1997. Rucavas parastās īves atradne. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 5. sēj. Rīga, Preses nams, 16.lpp.
- Laiviņš, M. 1999. Integrālais monitorings. Pārskats par 1999. gada pētījumiem Taurenē un Rucavā. 3 daļa. Rīga. 58 lpp.
- Latvijas ģeogrāfijas atlants. 1999. Rīga, „Jāņa sēta”.
- Riekstiņš I. 1978. Aizsargājamo kokaugu izplatība un ekoloģija Latvijā. – Bioloģiskie pētījumi dabas rezervātos un liegumos; priekšlikumu izstrādāšana to aizsardzībai. LPSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija, ZRA “Silava”, Latvijas zinātniski-pētnieciskais Mežsaimniecības problēmu institūts, 8.-38. lpp.
- Riekstiņš, I. 1980. Ogu īves pavairošana ar spraudņiem. *Mežsaimniecība un mežrūpniecība*, 1, 35 – 40.
- Riekstiņš I. 1981a. Ogu īves (*Taxus baccata*) atradņu uzskaitē un aizsardzība Latvijas PSR. Salaspils.
- Riekstiņš, I. 1981b. Aizsargājamās teritorijas un to loma ogu īves genofonda saglabāšanā. *Mežsaimniecība un mežrūpniecība*, 3, 24-27.
- Riekstiņš, I. 1986. Īve – Piejūras mežu pērle. Rīga, „Zinātne”. Daba un mēs. 76 .lpp.
- Riekstiņš, I., Laiviņš, M. 1984. Ogu īves izplatība Latvijā un tās saistība ar klimatiskajiem un edafiskajiem faktoriem. *Jaunākais Mežsaimniecībā*, 26, 29 – 32.
- Strautnieks I. 1994. Bārtavas līdzenums. – Latvijas daba. Enciklopēdija. 1. sēj. Rīga, Latvijas enciklopēdija, 135.-136. lpp.
- Биркмане К. Я. 1974. Общая характеристика современного растительного покрова. –Флора и растительность Латвийской ССР. Приморская низменность. Рига, Зинатне, с. 116-121.

Nepublicēti materiāli

- Data Form 2004. NATURA 2000 Standard Data Form. Site code: LV0532700. VĢMA datu bāze.
- EMERALD 2003. Projekta “Latvijas īpaši aizsargājamo teritoriju sistēmas saskaņošana ar EMERALD/NATURA 2000 aizsargājamo teritoriju tīklu” lauka darba anketas. Projekta norises laiks 2001-2004. gads, izpildītājs Latvijas Dabas fonds, finansētājs DANCEE.

Interneta adreses

- www.dap.gov.lv
www.likumi.lv
www.pmlp.gov.lv
www.vmd.gov.lv

Pielikumi

Dabas aizsardzības plāna izstrādes gaita

I pielikums. Pirmās informatīvās sanāksmes protokols un dalībnieku saraksts.

II pielikums. Uzraudzības grupas pirmās sanāksmes protokols un dalībnieku saraksts.

III pielikums. Uzraudzības grupas otrās sanāksmes protokols un dalībnieku saraksts.

IV pielikums. Uzraudzības grupas pēdējās sanāksmes protokols

Dabas aizsardzības plāns

Tabulas

A. pielikums. Īpaši aizsargājamās augu un bezmugurkaulnieku sugas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

B. pielikums. Parastās īves populāciju raksturojošie parametri dabas liegumā “Rucavas īvju audze”

C. pielikums. Dabas liegumā „Rucavas īvju audze” konstatētās putnu sugas

D. pielikums. Īpaši aizsargājamās ķērpju sugas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”.

E. pielikums. Mežaudžu vecums un apsaimniekošanas pasākumi dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

Kartes

1. pielikums. Zemes īpašumu formas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

2. pielikums. Zemes lietojuma veidi dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

3. pielikums. Meža augšanas apstākļu tipi dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

4. pielikums. Dabiskie meža biotopi, Biotopu direktīvas I pielikuma biotopi dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

5. pielikums. Parastās īves populācijas dzimumu proporcija dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

6. pielikums. Parastās īves populācijas vecuma struktūra dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

7. pielikums. Īpaši aizsargājamās vaskulāro augu sugas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

8. pielikums. Apsaimniekošanas pasākumi dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

9. pielikums. Dabas lieguma „Rucavas īvju audze” funkcionālais zonējums

Dabas aizsardzības plānu izstrādes dabas liegumiem
"Nīcas īvju audze" un "Rucavas īvju audze" informatīvā sanāksmi
Dunikas pagasta padome, 2005. gada 9. maijs

Sanāksmes dalībnieki

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Darba vieta vai zemes īpašuma nosaukums
1.	Liene Salmiņa	LDF
2.	Ingrīda Klane	Liepājas RVP
3.	Maruta Kaminska	Liepājas RVP
4.	Laima Arāja	Liepājas VVM, Nīcas M
5.	Andris Maisiņš	DP "Pape"
6.	Igors Jeršovs	VAK Nīcas nodaļa
7.	Andis Ozoliņš	Liepājas VVM, Dunikas M
8.	Andis Rolis	Dunikas pagasta padome
9.	Gunta Broka	Liepājas VVM, Dunikas M
10.	Kārlis Altītis	AS "LVM" Nīcas meža iecirkņa vadītājs
11.	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
12.	Monika Jansone	Liepājas VM
13.	Anna Mežaka	LU Bioloģijas fakultāte

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada

Protokolē: Anna Mežaka

Laiks: 12.00. – 14.00.

Sākumā Liene Salmiņa un Gundega Freimane izklāsta par dabas aizsardzības plāna izstrādes gaitu. Katram sanāksmes dalībniekam tiek iedoti informatīvie materiāli par dabas aizsardzības plānu izstrādes procedūru un projekta norises etapiem. Visaktīvākās diskusijas noris par atkritumu apsaimniekošanas jautājumu, jo blakus dabas liegumam "Nīcas īvju audze" atrodas dārziņu kooperatīvs, kas visus atkritumus izmet dabas liegumā. Tiek izveidotas uzraudzības grupas abiem dabas aizsardzības plāniem.

Liene Salmiņa – izklāsta sanāksmes mērķus, informē klātesošos ar plānoto dabas aizsardzības plānu izstrādi Nīcas un Rucavas īvju audzēm.

Sanāksmes dalībnieki iepazīstina ar sevi klātesošos.

Gundega Freimane – izklāsta par dabas aizsardzības plāna procedūru. Stāsta par likumu, kas nosaka dabas aizsardzības plāna izstrādi. Plāna izstrāde ir garš, kā arī publiski atklāts process, lai sabiedrība iesaistītos plāna un lēmumu pieņemšanas procesā. Kad plāns gatavs, to sūta uz pagasta pašvaldību akceptēšanai, ja akceptē, tad iesniedz Vides ministrijai apstiprināšanai. Ir iespējams izstrādāt individuālos teritorijas aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumus. Iepazīstina ar plāna saturu. Viens no šīsdienas sanāksmes uzdevumiem – izveidot uzraudzības grupu, kurā būtu visu iesaistīto pušu pārstāvji. Plānotas vēl vismaz divas uzraudzības grupas sanāksmes.

L.S. – Dabas aizsardzības plānus pasūtīja AS "Latvijas valsts meži" Dienvidkurzemes mežsaimniecība. Plānus izstrādās Latvijas Dabas fonds. Liegumu dibināšana iemesls 1987. gadā bija aizsargāt parastās īves to dabiskajās augšanas vietās. Minētajos liegumos ir arī citas retas augu sugas. Kopskata, detaļu pētījumu nav.

Šovasar tiks pieaicināti – putnu eksperts, bezmugurkaulnieku eksperts, dabisko mežu biotopu eksperts, dendrologs, vaskulāro augu un sūnaugu eksperts.

Līdz 31. septembrim jābūt pirmajai plāna daļai gatavai ar ekspertu priekšlikumiem. Plāna gala versijai jābūt gatavai līdz 1. decembrim.

Rucavas īvju audzē atrodas zinātniskās izpētes meži (Valsts meža dienesta tiesiskajā valdījumā).

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

G.F. – Vai zināmi ekspertu vārdi?

L.S. – E. Dreijers (bezmugurkaulnieki), M. Lūkins (putni), L. Liepiņa, L. Salmiņa (biotopi, vaskulārie augi un sūnas), M. Jansone (DMB), P. Evarts-Bunders vai A.Svilāns (dendroloģija=parastās īves vitalitātes pētījumi).

I.K. – Vai apkārt liegumiem ir privātīpašumi?

A.M. – Tie galvenokārt ir Latvijas valsts meži.

K.A. – Vajag GPS koordinātes visām īvēm abos liegumos, lai ir precīzi zināms, kur tās atrodas.

L.S. – To ir plānots izdarīt šovasar.

G.F. – Ir jādomā vai kartes varēs publiskot. Kartes ar retajām sugām parasti netiek publiskas. Tās netiek ievietotas internetā, Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapā.

G. B. – Agrāk atzīmēja nogabalos punktiņus, kur ir īves.

L.A. - Riekstiņam bija numurētas visas pētītās īves, bet visi materiāli nav mežniecībā.

L.S. – Ir pieejami pētījumu rezultāti, bet nav kartes ar īvju atrašanās vietām.

G.B. – Kā ir labāk, teikt vai neteikt par dabas lieguma vērtībām?

G.F. – Teikt, bet ne visu un nesniegt informāciju par to, kur atrodas retās sugas.

G.B. –Spriežot pēc iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, cilvēkiem būtu vieglāk dabas vērtības saglabāt, ja viņi zinātu, ka tādas viņiem blakus ir.

G. B. – Dārziņu kooperatīvs ir blakus DL "Nīcas īvju audze" un liegums tiek piesārņots ar atkritumiem.

L.S. – Vajadzētu informēt dārziņu īpašniekus par to, ka blakus atrodas dabas liegums.

A.R. – Ir ļoti daudz īpašnieku, nav vairs kooperatīva vadītāja kā agrāk un tas apgrūtina jautājumu par teritorijas sakopšanu, kā arī komunikāciju kopumā.

L.S. - Varbūt sarīkot sanāksmi?

G.F. -Vai nav pašvaldību saistoši noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu?

A.R. – Cilvēki slēdz līgumus, attiecīgā SIA brauc vienu reizi nedēļā un izved, bet tur atbrauc "dabas bērni" un piesārņo.

G.F. – Šī lieta ir jāsakārto.

Tiek nolemts jūlijā tikties ar iedzīvotāju pārstāvjiem no dārziņiem un augustā organizēt informatīvo sanāksmi/publisko apspriešanu, kuras laikā informēt cilvēkus par dabas liegumu un tā vērtībām un aicināt cilvēkus nemest atkritumus dabas liegumā. Nākamais solis būtu atkritumu savākšanas organizācija dārziņu teritorijā, konteineru izlikšana, ko varētu organizēt Dunikas pagasta pašvaldība.

Papildus informācija:

Edgars Pelīte (bijušais mežsargs, tagad mežstrādnieks) – var dabā parādīt īves ekspertiem (tel.: 3468749).

Atšķiras dabas liegumu „Rucavas īvju audze” un “Nīcas īvju audze” robežas starp Latvijas Dabas fonda rīcībā un AS „Latvijas Valsts meži” Dienvidkurzemes mežsaimniecības rīcībā esošajām robežām, kas jāprecizē izmantojot robežu aprakstus MK 1999. gada 15. jūnija noteikumos Nr. 212 (100. un 106 pielikumi) un pielikumos minētās meža ierīcības datus.

Protokolēja: /A. Mežaka/

Projekta vadītāja: /L. Salmiņa/

II pielikums

Dabas aizsardzības plāna izstrādes dabas liegumiem "Rucavas īvju audze" un "Nīcas īvju audze" uzraudzības grupu pirmā sanāksme, 16.08.2005., Dunika

Sanāksmes dalībnieki

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Darba vieta vai zemes īpašuma nosaukums
1.	Edvīns Roziņš	dendrologs
2.	Lelde Eņģele	LDF
3.	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
4.	Andris Maisiņš	DP "Pape"
5.	Igors Jeršovs	VAK Nīcas nodaļa
6.	Gunta Broka	Liepājas VVM, Dunikas M
7.	Andis Ozoliņš	Liepājas VVM, Dunikas M
8.	Laima Arāja	Liepājas VVM, Nīcas M
9.	Ingrīda Klane	Liepājas RVP
10.	Solvita Reine	A/s "VAS "LVM"" Dienvidkurzemes mežsaimniecība, vides speciāliste
11.	Kārlis Altītis	AS "LVM" Nīcas meža iecirkņa vadītājs
12.	Liene Salmiņa	LDF
13.	Andis Rolis	Dunikas pagasta padome

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada: Liene Salmiņa

Protokolē: Lelde Eņģele

Sanāksme sākas plkst. 13:00, beidzas plkst. 15:20

Liene Salmiņa (turpmāk L.S.) atklāj sanāksmi un iepazīstina ar paredzēto darba kārtību.

L.S. informē par dabas aizsardzības plānu (turpmāk DA plāns) izstrādes gaitā paveikto un turpmāk paredzētajiem darbiem, dabas liegumos "Nīcas īvju audze" un "Rucavas īvju audze" konstatētajām dabas vērtībām: īpaši aizsargājamajām sugām un biotopiem, Eiropas Savienības aizsargājamajiem biotopiem (informācija DA plāna tekstā).

Ieteikums: Precizēt DA plāna tekstu un paskaidrot, kāpēc tikai divām īvēm Nīcas audzē noteikts dzimums.

Jautājums: Kā atzīmētas īvju atrašanās vietas?

L.S.: Visām atrastajām īvēm noteiktas koordinātas ar GPS.

Jautājums: Ne visas īves liegumu teritorijās pašlaik ir atrastas – kā turpmāk reģistrēt no jauna atrastās?

L.S.: Vēl šoruden DA plāna izstrādes laikā jāpārbauda vismaz tie nogabali, kuros plānotas kopšanas cirtes.

Komentārs: Visu laiku īvju saudzēšana bijusi atkarīga no mežinieku sirdsapziņas un arī turpmāk tas būs svarīgi.

Edvīns Roziņš (turpmāk E.R.) pastāsta par īvju bioloģiju un ekoloģiju un īves populāciju stāvokli abos liegumos un īvju saglabāšanai nepieciešamajiem pasākumiem:

- Latvija ir īves izplatības areāla galējais ziemeļaustrumu punkts,
- savvaļas īves atšķiras no kultūras formām,
- īve ir platlapju mežu suga, tai veidojas ļoti blīvs vainags, tā nomāc apkārtējos kokus,
- Nīcas audzē īves ir pārāk noēnotas un nomāktas, jāapsakņo spraudēņi no tām, jāizaudzē, jāiegūst sēklas, jāizaudzē un jāizstāda;
- jāievāc sēklas no Rucavas audzes īvēm, jāizaudzē un jāizstāda;
- jāveic liegumos augošo īvju atēnošana, bet nedrīkst atēnot pārāk daudz,
- Dundagas kokaudzētavā vietējās īves stāds maksā vairāk par 10 Ls.

Jautājums: vai ir jauni stādiņi zem Rucavas īvēm?

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

E.R.: Par gadu vecāki jaunie stādiņi zem ražojošajām īvēm nebūs, jo vecās īves nomāc jauno augšanu.

Jautājums: vai "Pešu" īves var pavairot? Kur labāk stādīt?

E.R.: Šī ir vietējā īve, to var pavairot. Īvēm ir piemēroti platlapju meži, tajos nebūtu jāļauj augt eglēm. Īves neaugs zālē, kas tās nomāc, īvēm vajadzīga plika zeme.

Komentārs: iestādītās īves ļoti labi aug baltalkšņu audzē, eglēs nīkuļo.

Jautājums: cik sēklu ir īves "ogā"?

E.R.: Viena sēkla, sēklsedze ir sarkanīgi oranža, salda. Sēklas dīgst tikai otrajā gadā.

Gundega Freimane (turpmāk G.F.): vai būtu labi dabas liegumā īves mākslīgi pavairot?

E.R.: Šīs ir vietējās īves, ģenētiski tādas pašas kā liegumos, tāpēc mākslīga pavairošana ir pieļaujama.

G.F.: Dabas liegumā tomēr nevajadzētu veidot stādaudzētavu, labāk augošās īves pareizi atēnot.

L.S.: Atēnošana veicama tikai dendrologa klātbūtnē.

E.R.: Pēc atēnošanas pieaugs sēklu raža. Nīcas īves ir izolēta populācija uz izzušanas robežas, tāpēc būtu jāņem spraudēni, jāapsakņo, jāizaudzē un jāizstāda.

L.S.: Kur būtu labāk īves stādīt?

E.R.: Var stādīt jebkurā nogabalā, tikai vieta pirms tam jāsapatavo, jāstāda ar aprēķinu, lai nākotnē varētu apputeksnēties.

Komentārs: "Pešu" īves apputeksnētas ar palaga palīdzību, bijušas bagātīgas ogu ražas.

E.R.: Sievišķajai īvei var uzpotēt vīrišķo zariņu, tad apputeksnēšanās ir nodrošināta. Potēšana ir ļoti specifiska, bet to var darīt.

Jautājums: Vai kopšanas cirtes kaitēs īvēm?

E.R.: Mežsaimnieciskā darbība nav pretrunā ar īvēm, var cirst apses.

G.F.: Tomēr jāņem vērā, ka tie ir dabas liegumi.

E.R.: jāņem vērā konkrētās vietas ekoloģiskās īpatnības un dabas daudzveidība.

Komentārs: Jānodrošina, lai īves saglabātos pēc kopšanas cirtēm. Vai strādnieki kopšanas cirtēs pazīs un saglabās īves? Vai īves nebūs apdraudētas, ja tās redzami apzīmēs?

L.S.: Šajā gadā vēl jāpārinventarizē nogabali, kuros paredzētas kopšanas cirtes (līdz 50 g. vecās audzes), jāatzīmē atrastās īves. Speciālas kopšanas cirtes jāparedz kā pasākums un jāatrunā arī individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos.

G.F.: Var ierobežot kopšanu visā liegumā.

L.S.: Labāk tomēr kopšanas cirtes veikt. Vajag retināt egles visā liegumā.

E.R.: Rucavas īvēm vislielākās briesmas ir egles.

Komentārs: Īvēm nepieciešamo liegumu apsaimniekošanu apgrūtina ilgtermiņa mežizstrādes līgumi, kas neļauj par šīm platībām slēgt citus līgumus par specifiskām kopšanas cirtēm. Grūti izkontrolēt šos mežizstrādātājus un nodrošināt īvju saglabāšanu.

L.S.: Ja atrod īves, vai tad pieļaujamas kopšanas cirtes?

E.R.: Var kopt, jāatstāj pamežs.

Komentārs: Varētu uzrakstīt, kā jādara, kurā nogabalā.

E.R.: To var uzrakstīt. Var arī noslēgt līgumu par specifisku kopšanu ap īvēm, izkopt ap īvēm. Tad kopšanas cirtes var paredzēt tikai nogabalos bez īvēm.

L.S.: iespējams veidot zonējumu un individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos paredzēt kopšanas cirtes un specifisku meža kopšanu īvēm.

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

Izraisās diskusija par īvju mākslīgu pavairošanu un audzēšanu kokaudzētavās sekojošu izstādīšanu liegumos:

- šaubas, vai kokaudzētavas gribēs iesaistīties,
- pasākumam jāgarantē šo pašu īvju nonākšanu atpakaļ liegumos;
- nav vēlama pārmērīga iejaukšanās dabas liegumos;
- iestādot zem īvēm atrastos gadu vecos stādījumus uzreiz mežā visticamāk tie aizies bojā;
- kokaudzētavās stādījumus audzē labvēlīgos apstākļos un izstāda jau paaugušos un spēcīgus;
- varētu iesaistīties skolas: mazpulcēni varētu pēc dendrologa norādījumiem īves audzēt izmēģinājumu lauciņā, skola varētu rakstīt projektu un iegūt šim pasākumam naudu;
- jāatceras, ka īve ir indīgs augs.

Tiek noskaidroti viedokļi par pārējiem liegumos iespējamiem pasākumiem:

- ūdens līmeņa maiņas netiks paredzētas;
- netiek plānota ceļu būve;
- nav nepieciešamība pēc dabas tūrisma organizēšanas liegumos;
- nepieciešams organizēt atkritumu savākšanu.

L.S.: 20. augustā Ječos pie veikala būs iedzīvotāju sanāksme par atkritumu problēmu.

Pagasta priekšsēdētājs: pagaidu variantā pašvaldībai jārod iespēja par saviem līdzekļiem nolikt konteineru un organizēt atkritumu izvešanu.

G.F.: DA plānā vajag paredzēt, ka pašvaldībai nepieciešams pieņemt saistošos noteikumus par atkritumu izvešanu.

Ieteikumi DA plānā precizēt: valsts nozīmes ceļš Sikšņi-..., a/s "Valsts akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži"".

Informācija: Individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos jāpārraksta arī viss vajadzīgais no Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem. Robežu apraksti ar koordinātām ir pieejami Vides ministrijā.

Uzraudzības grupas vienojas par nākošo sanāksmi oktobra otrajā pusē.

Sanāksme beidzas 15:20, interesenti dodas uz Rucavas īvju audzi.

Sanāksmi vadīja:

L. Salmiņa

Protokolēja:

L. Eņģele

III pielikums

Dabas aizsardzības plāna izstrādes dabas liegumiem "Rucavas īvju audze" un "Nīcas īvju audze" uzraudzības grupu 2. sanāksme, 24.10.2005., Dunika

Sanāksmes dalībnieki

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Darba vieta vai zemes īpašuma nosaukums
1.	Igors Jeršovs	VAK Nīcas nodaļa
2.	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
3.	Maruta Kaminska	Liepājas RVP
4.	Ingrīda Klane	Liepājas RVP
5.	Kārlis Altītis	AS "LVM" Nīcas meža iecirkņa vadītājs
6.	Solvita Reine	A/s "VAS "LVM"" Dienvidkurzemes mežsaimniecība, vides speciāliste
7.	Lelde Eņģele	LDF
8.	Edvīns Roziņš	dendrologs
9.	Gunta Broka	Liepājas VVM, Dunikas mežniecība
10.	Andris Maisiņš	DP "Pape"
11.	Andis Ozoliņš	Liepājas VVM, Dunikas mežniecība, mežzinis
12.	Andis Rolis	Dunikas pagasta padome
13.	Laima Arāja	Liepājas VVM, Nīcas mežniecība, mežzine
14.	Liene Salmiņa	LDF

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada: Liene Salmiņa

Protokolē: Lelde Eņģele

Sanāksme sākas plkst. 12:00, beidzas plkst. 15:00

Liene Salmiņa (turpmāk L.S.) atklāj sanāksmi un iepazīstina ar paredzēto darba kārtību.

L.S. informē par dabas aizsardzības plānu (turpmāk DA plāns) izstrādē veikto un papildus iegūto informāciju: veicot papildus apsekošanu, Rucavas īvju audzes teritorijā atrastas vairāki līdz šim nezināmi īves eksemplāri, vēl viena Baltijas efejas atradne, vēl citi dabiska meža biotopi (turpmāk DMB), ķērpju sugas.

"Latvijas valsts meži" (turpmāk "LVM") pārstāvji u.c. izrāda interesi par īpaši aizsargājamo augu sugu un biotopu attēliem kā pielikumu DA plānam. Šis pielikums būtu digitālā veidā, daļu varētu arī izdrukāt. Plāna izstrādātāji tam piekrīt, jāprecizē vajadzīgais CD skaits. Pielikums ar attēliem tiks ierakstīts kopā ar DA plānu.

L.S. informē, ka uz kartes ir parādītas visas konstatētās īves, redzams arī to vecums. 1 – 2 g. vecie sējeņi nav uzskaitīti, atzīmēts, ka tādi ir.

L.S. iepazīstina ar plānotajiem pasākumiem:

- nepieciešams izvietot lieguma robežzīmes (ozollapas attēlu). Izraisās diskusija, ka liegumā ieiet ļoti daudz meža ceļu, uz kuriem šī zīme būtu nepieciešama. Priekšlikums: apsekot lieguma robežu dabā un uz kartes parādīt minimāli nepieciešamās zīmju izlikšanas vietas un arī vēlamās. Vienojas, ka reģionālā vides pārvalde kopā ar pagastu izvietos zīmes.
- DA plāns ir iesniegts Nīcas pagasta vides pārskata gatavotājiem SIA „VSKB- Vide”.
- īvju atēnošana, to veiks dendrologs: optimāli veikt maija beigās – jūnija sākumā, lai īves paspētu pierast un sagatavoties ziemai; izcērtamie koki galvenokārt ir līdz 12 cm diametrā (Edvīna Roziņa (turpmāk E.R.) komentārs), "LVM" pārstāvji piekrīt slēgt līgumu un finansēt šo pasākumu.
- īves sēklu savākšana: būtu jāsavāc šodien, dīgs tikai 2007.g. pavasarī (E.R. komentārs).
- Baltijas efejas atēnošana, to veiks dendrologs: izvācamas tikai mazās eglītes.
- kopšanas cirtes: nogabalos ar īvi un efeju cirsmu fonda sagatavošanā pieaicina dendrologu, jo jāatzīmē vietas, kur kokus necērt.

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

- monitoringa pasākumi: nepieciešams gan apsaimniekošanas pasākumu monitorings, gan aizsargājamo sugu un biotopu stāvokļa monitorings. Tuvāko gadi laikā taps Eiropas Savienības nozīmes sugu un biotopu stāvokļa monitoringa koncepcija.

E.R. ierosina organizēt publikāciju par īves saglabāšanas pasākumiem reģiona presē.

Izraisās diskusija par raksta saturu, lai tas būtu saistošs un informatīvs, bet nekaitētu īvēm, nerisinātu tās meklēt un iznīcināt. Vienojas, ka DA plāna izstrādātāji sagatavos un organizēs publikāciju, bet pirms publicēšanas sagatavoto tekstu izsūtīs uzraudzības grupai un publicēs tikai ar uzraudzības grupas dalībnieku piekrišanu.

L.S. iepazīstina ar paredzēto lieguma zonējumu: 1) dabas lieguma zonu, kur paredzēti tikai īvju atēnošanas pasākumi un 2) dabas parka zona, kur atļautas arī kopšanas cirtes, šeit nogabalos ar īvi cirsmu fonda sagatavošanā pieaicina dendrologu.

Ne no vienas ieinteresētās puses nav speciālas intereses uzturēt grāvjus lieguma teritorijā.

L.S.: Ceļu rekonstrukcija liegumā būtu atļauta, nemainot to segumu.

Gundega Freimane (turpmāk G.F.): Ar kādu nolūku izveidota dabas parka zona?

L.S.: Dabas parka zonā ir atļautas kopšanas cirtes, dabas lieguma zonā nē. Kopšanas cirtēs dabas parka zonā paredzēts atstāt visu vecumu platlapjus un pastiprināti izcirst egli.

Izraisās diskusija, kā nodrošināt īvēm nepieciešamo kopšanas ciršu pareizu veikšanu.

Priekšlikumi: katram nogabalam precīzi aprakstīt izcērtamos kokus (kura stāva egli, cik); painteresēties Valsts meža dienestā, varbūt kopšanas ciršu aprakstīšana un veikšanai iespējams izmantot viņu metodiku biotopu kopšanai; cirsmu fonda sagatavošanā pieaicināt dendrologu; apzīmēt katru izcērtamo koku.

G.F.: Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās biotopu kopšanai "LVM" varētu atvēlēt lielākus līdzekļus.

G.F. ierosina neveidot dabas parka zonu, ja atšķirība ir tikai kopšanas cirtes, ierosina individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos (turpmāk IAAN) atrunāt kopšanas cirtes īpašos nosacījumus (nogabalus, metodi).

L.S. iepazīstina ar jaunāko informāciju par dabas lieguma "Nīcas īvju" audze dabas vērtībām un paredzētajiem apsaimniekošanas pasākumiem, paredzēto zonējumu un IAAN:

- konstatētas jaunas ķērpju sugas un DMB;
- paredzēti arī līdzīgi apsaimniekošanas pasākumi kā dabas liegumā "Rucavas īvju audze" (robežzīmju izvietošana, īvju atēnošana, pagasta teritorijas plānotāju informēšana), par ko neizraisās diskusijas.
- paredzēta īvju pavairošana ar spraudņiem un izstādīšana liegumā, pirms tam sagatavojot vietu un augsni (iespējams nepieciešama trūdzemes pievešana);
- šajā liegumā dabas parka zonā paredzētas kopšanas cirtes bez speciāliem nosacījumiem;
- būtu nepieciešama liegumā esošo pļavu pļaušana;
- ierosinājums mainīt lieguma robežu: no lieguma izslēgt 11. un 12. nogabalu (savulaik lieguma robeža veidota pa meža dabisko robežu, bet pēc elektrolīnijas izveidošanas šie nogabali palikuši aiz elektrolīnijas, nav tādu dabas vērtību, lai tie būtu jāsaglabā liegumā), bet liegumā iekļaut 4. nogabalu līdz upei.

L.S. informē, ka ir konsultējies ar I. Riekstiņu.

Priekšlikums: painteresēties Slīteres NP par Dundagā savulaik izstādītajām īvēm – varbūt ir novērojumi un DA plānos paredzētajiem pasākumiem derīga informācija?

G.F.: Liegumā dabas lieguma zonai būtu jābūt lielākai par dabas parka zonu.

L.S.: Tā būs, dabas parka zonā iekļaus tikai nogabalus, kuros paredzētas kopšanas cirtes.

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

G.F. atgādina, ka jābūt labam pamatojumam, lai dabas liegumā plānotu tik netradicionālus pasākumus, kā īvju mākslīgu pavairošanu un izstādīšanu.

L.S., E.R. atbild, ka šādi dabiskai vietējai sugai palīdzēs izdzīvot, ka šādi tiks saīsināts īvju audzes atjaunošanai nepieciešamais laiks. DA plānā būs atsauce uz I.Riekstiņa darbiem, t.sk. īvju pavairošanas metodiku. Teritorijas apsaimniekotājiem domātajā DA plāna eksemplārā tiks pievienotas šo rakstu kopijas.

Vienojas, ka būtu ļoti vēlams, lai DA plānus varētu izskatīt pagastu padomes sanāksmēs līdz novembra beigām, pēc tam pēdējā uzraudzības grupas sanāksme varētu būt novembra beigās.

Sanāksmi vadīja:

L. Salmiņa

Protokolēja:

L. Enģele

Dabas liegumu "Rucavas īvju audze" un "Nīcas īvju audze" dabas aizsardzības plānu izstrādes uzraudzības grupu pēdējās sanāksmes protokols, 28.11.2005., Dunika

Sanāksmes dalībnieki

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Darba vieta vai zemes īpašuma nosaukums
1.	Lelde Eņģele	Latvijas dabas fonds
2.	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
3.	Andis Rolis	Dunikas pagasta padome
4.	Igors Jeršovs	VAK Nīcas nodaļa
5.	Andris Maisiņš	DP "Pape"
6.	Laima Arāja	Liepājas VVM, Nīcas M
7.	Ingrīda Klane	Liepājas RVP
8.	Maruta Kaminska	Liepājas RVP
9.	Gunta Broka	Liepājas VVM, Dunikas M
10.	Andis Ozoliņš	Liepājas VVM, Dunikas M
11.	Solvita Reine	A/s "VAS "LVM"" Dienvidkurzemes mežsaimniecība
12.	Liene Salmiņa	Latvijas dabas fonds

Sanāksmes protokols

Sanāksmi vada: Liene Salmiņa

Protokolē: Lelde Eņģele

Sanāksme sākas plkst. 12:00

Ieradušies visi uzraudzības grupu dalībnieki, izņemot Kārli Altīti, kura viedokli pārstāv Solvita Reine, un Agri Petermani.

Liene Salmiņa (turpmāk L.S.) atklāj sanāksmi un informē, ka izstrādātas abu DA plānu 1. redakcijas. Dabas lieguma (turpmāk DL) "Nīcas īvju audze" DA plāna 1. redakcija izskatīta Dunikas pagasta padomes sēdē, iebildumi un papildinājumi DA plānam nav izteikti.

L.S. informē, ka DL "Rucavas īvju audze" DA plāna 1. redakcija nosūtīta izskatīšanai Nīcas pagasta padomei. Taču pagasta padomes priekšsēdētājs mutiski informējis, ka DA plāns pagasta padomes sēdē netiks izskatīts, jo pēc viņa uzskata DA plāna izstrādes procedūra pagastam nav juridiski saistoša un solījis šo informāciju nosūtīt DA plāna izstrādātājiem arī vēstulē.

L.S. informē, ka atšķirībā no iepriekšējā uzraudzības grupu sanāksmē izskatītajām DA plānu redakcijām nedaudz mainījies zonējums un lielākajā daļā abu liegumu teritorijas paredzēta dabas lieguma zona, papildus pamatota nepieciešamība mākslīgi pavairot un izstādīt īves Nīcas īvju audzē, paredzēti iepriekšējā sanāksmē apspriestie apsaimniekošanas pasākumi.

L.S. informē, ka ir ievāktas "Pešu" īves čiekurogas un turpmāko atbildību par stādu izaudzēšanu uzņēmis dendrologs Edvīns Roziņš. To izstādīšana Nīcas īvju audzē varētu notikt 2009. – 2010. gadā. Uzraudzības grupas dalībnieki izsaka vēlēšanos piedalīties īvju izstādīšanā. Ir sagatavota publikācija par īvēm veltītajiem pasākumiem, to paredzēts publicēt nākošā gada pavasarī, pirms publicēšanas tiks izsūtīts uzraudzības grupu dalībniekiem viedokļu saskaņošanai. Nākošajā gadā paredzēta augošo īvju atēnošana, šo pasākumu finansēs Valsts akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži".

L.S. aicina klātesošos izteikt iebildumus un papildinājumus izstrādāto DA plānu pirmajām redakcijām.

Solvita Reine precizē pļaušanai paredzēto pļavu platības – pļaujami tikai atsevišķi fragmenti, kas nav mežs.

Citu priekšlikumu un iebildumu nav.

Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāve Gundega Freimane informē par tālāko DA plānu apstiprināšanas gaitu: izstrādātājs papildina DA plānus ar šodienas sanāksmes protokolu un pagasta padomes atzinumu un iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē, kas plānus nosūtīs apstiprināšanai Vides ministrijai, vēstulē paskaidrojot arī situāciju ar Nīcas pagasta padomi. Pēc apstiprināšanas DA plāni tiks nosūtīti nepieciešamajām atbildīgajām institūcijām. Vides ministrija veiks liegumu individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu gala redakcijas izstrādi.

Uzraudzības grupu dalībnieki paraksta sanāksmes protokola pielikumu.

Sanāksme beidzas plkst. 13:15

Sanāksmi vadīja:

L. Salmiņa

Protokolēja:

L. Eņģele

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

A. pielikums

Īpaši aizsargājamās augu un bezmugurkaulnieku sugas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

Sugas nosaukums	LV	BDII	MIK	SG	Biotops	Sastopamība dabas liegumā
Vaskulārie augi						
Parastā īve <i>Taxus baccata</i>	+	-	+	1	Mīts egļu-bērzu-ošu mežs	diezgan bieži
Baltijas efeja <i>Hedera helix</i> var. <i>baltica</i>	+	-	+	1	Skrajš, sauss jauktu koku mežs	ļoti reti
Dzeltenā dzegužkurpīte <i>Cypripedium calceolus</i>	+	+	+	2	Slapjš egļu-bērzu-ošu mežs	ļoti reti, 10 ex. audze
Meža auzene <i>Festuca altissima</i>	+	-	+	3	Slapjš egļu-bērzu-ošu mežs	ļoti reti
Sīpoliņu zobainīte <i>Dentaria bulbifera</i>	+	-	+	3	Slapjš egļu-bērzu-ošu mežs	ļoti reti
Fuksa dzegužpirkstīte <i>Dactylorhiza fuchsii</i>	+	-	-	4	Visa veida meži DL	ļoti bieži
Gada staipkenis <i>Lycopodium annotinum</i>	++	-	-	4	Visa veida meži DL	diezgan bieži
Smaržīgā nakstvijole <i>Platanthera bifolia</i>	+	-	-	4	Jauktu koku meži	reti
Apdzira <i>Hyperzia selago</i>	++	-	-	4	Egļu meži	diezgan bieži
Bezdelīgactiņa* <i>Primula farinosa</i>	+	-	-	2	Zāļu purvs, stigas	ļoti reti
Sīpoliņu gundega <i>Ranunculus bulbosus</i>	+	-	+	3	Sausas pļavas	ļoti reti
Sūnas						
Trejdaivu bacānija <i>Bazzania trilobata</i>	+	-	+	2	Melnalkšņu staignāji	ļoti reti
Doblapu leženeja <i>Lejeunea cavifolia</i>	+	-	+	2	Uz platlapjiem, gvk. ošiem	ļoti reti
Gludā nekera <i>Neckera complanata</i>	+	-	-	-	Uz platlapjiem, gvk. ošiem	ļoti bieži
Plakanlapu porenīte <i>Porella platyphylla</i>	+	-	-	-	Uz platlapjiem, gvk. ošiem	ļoti reti
Hellera ķīļlape <i>Anastrophyllum hellerianum</i>	+	-	+	-	Uz skujkoku kritalām	ļoti reti
Tamariska frulānija <i>Frullania tamarisci</i>	+	-	+	2	Ošu, melnalkšņu stumbri	reti
Ķērpji						
Caurumainā pertuzārija <i>Pertusaria pertusa</i>	+	-	+	3	Uz ošu stumbra	diezgan bieži
Kaķpēdiņu artonija <i>Arthonia leucopella</i>	+	-	-	-	Egles, melnalkšņi	diezgan bieži
Kastaņbrūnā artonija <i>Arthonia spadicea</i>	+	-	-	-	Melnalkšņu stumbrs	diezgan bieži
Zvīņainā telotrēma <i>Thelotrema lepadinum</i>	+	-	+	3	Melnalkšņu stumbrs	diezgan bieži

A. pielikums (turpinājums)

Sugas nosaukums	LV	BDII	MIK	SG	Biotops	Sastopamība dabas liegumā
Bezmugurkaulnieki						
Četrzobu pumpurgliemezis <i>Vertigo geyeri</i>	+	+	+	3	Zāļu purvs	Ļoti reti
Divzobu vārpstīngliemezis <i>Clausilia bidentata</i>	+	-	-	3	Uz platlapjiem	Bieži
Krokainais vārpstīngliemezis <i>Macrogastera plicatula</i>	+		-	-	Uz platlapjiem	Bieži
Vēderainais vārpstīngliemezis <i>Macrogastera ventricosa</i>	+	-	-	-	Uz platlapjiem	Bieži
Tumšais kailgliemezis* <i>Limax cinereoniger</i>	+	-	-	-	Mitri lapkoku meži	Ļoti reti
Pelēkais vārpstīngliemezis <i>Bulgarica cana</i>	+	-	-	-	Uz platlapjiem	Bieži

Apzīmējumi

LV – Latvijā īpaši aizsargājama suga (MK noteikumi Nr. 396 (14.11.2000) "Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu")

BDII – Biotopu direktīvas II pielikuma augu suga

MIK – - suga, kurai nepieciešamības gadījumā izveidojams mikroliegums (MK noteikumi Nr. 45 (30.01.2001)

"Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi

*- suga netika konstatēta 2005. gadā (dati no 2003. gada, EMERALD projekts)

++ - ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama augu suga (MK noteikumi Nr. 396 (14.11.2000) "Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu")

B. pielikums

Parastās īves populāciju raksturojošie parametri dabas liegumā "Rucavas īvju audze"

Kvar tāls	Nog.	GPS koordinātes	Augstums, h	Vainaga projekcija, m	Stumbra diametrs, cm	Vecums, gadi, dzimums	Blakus augošie koki
319	1	0322755x 6235307y	1.6	0.9	3.5	~20	E
319	1	0322746x 6235388y	6	4	9	80 - 100	E
319	1	0322778x 6235467y	5	4	9	80 - 100	E
319	1	0322683x 6235457y	1,5	6	4	80 – 100	E
318	12	0322671x 6235222y I. Riekstiņa zīme	4	4	2 stumbri 9 9	80 – 100 ir redzama no stigas	E
318	12	0322598x 6235202y	5.5	4.5	4.5	80 – 100 ražo sēklas, sievišķais	-
318	5	0322555x 6235396y	5	4	2 stumbri 8 5	80 – 100 ražo sēklas, sievišķais	A, Os, E
318	5	0322523x 6235382y	4	2	6	80 - 100	B,E
318	5	0322602x 6235358y	4.5	4.5	9	80 - 100 vīrišķais	Oz,E
318	5	0322619x 6235344y	2.4	1.5	5	80 - 100	B, Os
318	7	0322480x 6235186y	5.5	4	3 stumbri 9 6 6	80 – 100 vīrišķais eksemplārs	P, B
318	7	0322509x 6235279y	1.8	1	3	~20	M
311	5	0322552 6236163	1,5 3 4	N	3 stumbri	80 - 100	E
311	9	0322555 6236091	1,7 1,5	N	2 stumbri	20 - 30	E
311	11	0322690 6235839	~4	N	3 stumbri 10 6 7	80 - 100	E
311	13	0322684 6235912 I. Riekstiņa zīme	~6	N	4 stumbri: 30, 3 gab.20	80 - 100	E
312	17	0323015 6235896	1,7	N	2 stumbri: 7 9	20 - 30	E,B

B. pielikums (turpinājums)

Kvar tāls	Nog.	GPS koordinātes	Augstums, h	Vainaga projekcija, m	Stumbra diametrs, cm	Vecums, gadi, dzimums	Blakus augošie koki
312	17	0323035 6235892	1,5	N	1 stumbrs, 10	20 - 30	E
312	17	0323038 6235892	0,3	N	1 stumbrs 3	5 - 10	E
312	6	Stigas malā	4	N	1 stumbrs, 31	80 - 100	E
312	4	0323036 6236720	3	N	1 stumbrs, 10	80 - 100	E
312	4		2	N	1 stumbrs 9	20 - 30	E
312	4		2,5	N	1 stumbrs, 10	20 - 30	E
312	4		1,20	N	1 stumbrs, 3	20 - 30	E
312	4		2	N	1 stumbrs, 12	20 - 30	E
312	4		3	N	2 stumbri, 7 un 8	20 - 30	E
312	4		1,5	N	2 stumbri Abi 3	20 - 30	E
312	3		5	N	1 stumbrs, 22	80 - 100	E
303 ³	19	0323059 6236751	6	N	2 stumbri 26 17	80 - 100	E
303	19		4	N	1 stumbrs, 2 cm	20 - 30	E
303	19		8	N	2 stumbri, 32 14	80 - 100	E

Apzīmējumi

N – netika mērīts

A - apse

E – egle

B – bērzs

Os – osis

Oz - ozols

M - melnalksnis

³ Ārpus dabas lieguma

C. pielikums

Dabas liegumā "Rucavas īvju audze" konstatētās putnu sugas

Sugas latviskais nosaukums	Sugas latīniskais nosaukums
Brūnā čakste*	<i>Lanius collurio</i>
Cekulzīlīte	<i>Parus cristatus</i>
Čuņciņš	<i>Phylloscopus collybita</i>
Dižraibais dzenis	<i>Dendrocopos major</i>
Dzeltena stērste	<i>Emberiza citrinella</i>
Dziedātājstrazds	<i>Turdus philomelos</i>
Dzilnītis	<i>Sitta europaea</i>
Klijāns	<i>Buteo buteo</i>
Koku čipste	<i>Anthus trivialis</i>
Lauka balodis	<i>Columba palumbus</i>
Liela zīlīte	<i>Parus major</i>
Mazais dzenis	<i>Picoides minor</i>
Melna dzilna*	<i>Picoides martius</i>
Melnais meža strazds	<i>Turdus merula</i>
Mežzirbe*	<i>Bonasa bonasia</i>
Mizložņa	<i>Certhia familiaris</i>
Paceplītis	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Pelēka zīlīte	<i>Parus montanus</i>
Purva zīlīte	<i>Parus palustris</i>
Rubenis*	<i>Tetrao tetrax</i>
Sarkanrīklīte	<i>Erithacus rubecula</i>
Sīlis	<i>Garrulus glandarius</i>
Sloka*	<i>Scolopax rusticola</i>
Vītītis	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Zeltgalvītis	<i>Regulus regulus</i>
Žubīte	<i>Fringilla coelebs</i>

*sugas, kuru aizsardzību nosaka atbilstošie ES un LR tiesību akti (skat. 1.4.2.2.)

Īpaši aizsargājamās un retās ķērpju sugas dabas liegumā „Rucavas īvju audze”

Suga	Mežniecība	Kvartāls	Nogabals	Substrāts	Sastopamība (konstatēts)
<i>Acrocordia gemmata</i>	Nīcas	4	9	Oša stumbrs	Uz viena koka, vidēji daudz
	Nīcas	310	8	Ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	311	5	Ošu stumbrs	Uz atsevišķiem kokiem, nedaudz
<i>Arthonia leucopellea</i>	Nīcas	311	5	Egļu, (melnalkšņu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Egļu, (melnalkšņu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	4	5	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala dienvidu daļā
<i>Arthonia spadicea</i>	Nīcas	4	7	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	4	8	Melnalkšņu stumbrs	Uz vairākiem kokiem, nogabala vidus- un dienvidu daļā
	Nīcas	4	9	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	4	Melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	310	8	Melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	310	12	Melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	311	3	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	5	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	8	Melnalkšņu stumbrs	Uz dažiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	311	9	Melnalkšņu stumbrs	Uz dažiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	318	7	Melnalkšņu stumbrs	Uz vairākiem kokiem, nedaudz
<i>Graphis scripta</i>	Nīcas	318	9	Melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	4	5	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Vidēji daudz, g.k. nogabala dienvidu daļā
	Nīcas	4	9	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	4	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	8	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	310	12	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	3	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	5	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Melnalkšņu, (ošu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	8	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļaustrumu daļā
	Nīcas	311	9	Melnalkšņu stumbrs	Uz dažiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	311	15	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	318	4	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	318	7	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	318	9	Melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā

D. pielikums (turpinājums)

<i>Graphis scripta</i>	Nīcas	4	7	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	4	8	Melnalkšņu, ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala vidus- un dienvidu daļā
	Nīcas	4	5	Egļu, melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala dienvidu daļā
	Nīcas	4	7	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	4	8	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala vidus- un dienvidu daļā
	Nīcas	4	9	Egļu, melnalkšņu, (bērzu) stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	4	Egļu, melnalkšņu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	8	Egļu, (melnalkšņu) stumbrs	Vidēji daudz, nogabala ziemeļu daļā
<i>Lecanactis abietina</i>	Nīcas	310	12	Egļu, melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	311	3	Egļu, melnalkšņu, (bērzu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	5	Egļu, (melnalkšņu) stumbrs	Daudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Egļu, (melnalkšņu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	8	Egļu, melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļaustrumu daļā
	Nīcas	311	15	Egļu, melnalkšņu, (bērzu) stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā, vairāk ziemeļu daļā
	Nīcas	318	7	Melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	318	9	Egļu, melnalkšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
<i>Pertusaria pertusa</i>	Nīcas	4	5	Ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala dienvidu daļā
	Nīcas	4	7	Ošu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	4	8	Ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala vidus- un dienvidu daļā
	Nīcas	4	9	Ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	8	Ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	310	12	Ošu stumbrs	Nedaudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	311	3	Ošu stumbrs	Daudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	5	Ošu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Ošu stumbrs	Uz dažiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	311	8	Ošu stumbrs	Uz atsevišķiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	311	15	Ošu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā, vairāk ziemeļu daļā
	Nīcas	312	11	Ošu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	312	12	Ošu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	318	4	Ošu stumbrs	Uz vairākiem kokiem, nedaudz
	Nīcas	318	7	Ošu stumbrs	Uz vairākiem kokiem, nedaudz
Nīcas	318	9	Ošu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā	

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas ģvju audze", laika posmam 2005.-2015.

D. pielikums (turpinājums)

<i>Thelotrema lepadinum</i>	Nīcas	310	4	Melnaikšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	310	8	Melnaikšņu stumbrs	Daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	310	12	Melnaikšņu stumbrs	Daudz, nogabala ziemeļu daļā
	Nīcas	311	3	Melnaikšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	6	Melnaikšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā
	Nīcas	4	5	Melnaikšņu stumbrs	Vidēji daudz, nogabala dienvidu daļā
<i>Thelotrema lepadinum</i>	Nīcas	4	9	Melnaikšņu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā
	Nīcas	311	15	Melnaikšņu stumbrs	Nedaudz, visā nogabalā, vairāk ziemeļu daļā
	Nīcas	318	9	Melnaikšņu stumbrs	Vidēji daudz, visā nogabalā

Mežaudžu vecums, taksācijas apraksts un apsaimniekošana

Kv.	Nog.	Plat.	Taksācijas apraksts	Vecums	Dabas vērtības	Apsaimniekošana	Zonējums
310	1	2,9	5E5B43 +E59 ats B54 atsv E 86	43		Kopšanas cirte, I	DP
310	2	0,9	10B43 +B E ats P49	43		Kopšanas cirte, II	DP
310	3	2,4	7B3M48 +Os E ats P44	48		Kopšanas cirte, II/ Bez apsaimniekošanas	DP/DL
310	4	1,4	6B3M1P64 +Os60	63	DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
310	5	7,8	9B1P58 +E54	58		Bez apsaimniekošanas	DL
310	6	0,8	10B21	21		Kopšanas cirte, II	DP
310	8	4	5P2E2B1Os88 +M84	87	DMB, 9020 *, ĪAS	Bez apsaimniekošanas	DL
310	9	0,8	9B58 1P68 +B ats E44	58		Bez apsaimniekošanas	DL
310	10	2,2	9E1B43 +M39	42		Kopšanas cirte, I	DP
310	11	1,3	10B43 +M ats A39	43		Kopšanas cirte, I	DP
310	12	2,4	8B2M68 +Os P ats E64	68	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
310	13	0,8	Kv_stiga				DP
310	14	0,6	Gr_trase				DL
311	1	5,4	Zāļu purvs			Bez apsaimniekošanas	DL
311	2	0,8	5B4P1E73	73		Bez apsaimniekošanas	DL
311	3	3,4	5B3M1Os1E78	78	DMB, 9080*	Bez apsaimniekošanas	DL
311	4	1	6P118 3B1M98 +B64 ats E94	118	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
311	5	1,1	3P3E2B1Os118 1P148 +E144 M114	118	DMB, 91D0*, ĪAS, īve	Īves atēnošana	DL
311	6	3,4	8B2M53 +Os49	53	DMB, 9080*	Bez apsaimniekošanas	DL
311	7	2,9	8B2M58 +Os E54	58	9080*	Bez apsaimniekošanas	DL
311	8	6,7	5B5M63 +Os ats E59	63	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
311	9	1,5	8B2M48 +Os E44	48	DMB, īve	Īves atēnošana	DL
311	10	1,1	8B2M48 +Os ats A44	48		Kopšanas cirte, II	DP
311	11	1	9B1Os58 +M ats E54	58	īve	Īves atēnošana	DL
311	12	0,7	9B1M58 +Os ats E54	58		Bez apsaimniekošanas	DL
311	13	1,3	4E83 3B3A68 ats P64	83	īve	Īves atēnošana	DL
311	14	7,4	8B1M1A68 ats E64	68		Bez apsaimniekošanas	DL
311	15	4,5	7B1A1M1E78 atsv Oz 156	78	DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
311	16	0,6	Kv_stiga				DL

Dabas aizsardzības plāns iegumam "Rucavas Īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

E. pielikums (turpinājums)

Kv.	Nog.	Plat.	Taksācijas apraksts	Vecums	Dabas vērtības	Apsaimniekošana	Zonējums
312	1	0,3	zāju purvs		7230, ĪAS	Bez apsaimniekošanas	DL
312	2	2,2	5B3M2Os38 +E34	38		Bez apsaimniekošanas	DL
312	3	2,2	4B4M1Os1E43	43	Īve	Īves atēnošana	DL
312	4	1,5	5B3E2M58 ats Os54	58	Īve	Īves atēnošana	DL
312	5	0,7	7B2M1E33 +E49	33		Kopšanas cirte, II	DP
312	6	0,8	9E48 1B68 +M E ats Os64 ats P E96	48	Īve	Kopšanas cirte, II, Īves atēnošana	DP
312	7	2,1	10B63 +P E ats A59	63		Bez apsaimniekošanas	DL
312	8	1,1	8A2B68 +E64	68		Bez apsaimniekošanas	DL
312	9	2,3	7B2P1E78 +M74	78		Bez apsaimniekošanas	DL
312	10	1,4	8E1B1M58 +Os54 E64	58		Bez apsaimniekošanas	DL
312	11	2,5	8B1M38 1Os48 +E44 ats A34	38		Kopšanas cirte, II	DP
312	12	1,5	7B2M43 1E53 +Os49	43		Kopšanas cirte, II	DP
312	13	1,5	8B27 2E42 +Os M23	27		Kopšanas cirte, II	DP
312	14	3,9	5B3A1M53 1E63 +Os49	53		Bez apsaimniekošanas	DL
312	15	3,6	5B3A68 1P1E78 ats Os74	68		Bez apsaimniekošanas	DL
312	16	1,7	5P5B73 +M E69	73		Bez apsaimniekošanas	DL
312	17	2,1	7E2B43 1E53 +M ats Os39	43	Īve	Kopšanas cirte, II, Īves atēnoš.	DP
312	18	2,8	7B1P2E68 +Oz A64	68		Bez apsaimniekošanas	DL
312	19	2,3	6E1P43 2B33 1E53 +P E ats Oz59	43	Īve???	Kopšanas cirte, II	DP
312	20	0,5	Kv_stīga				DL
318	1	1,6	7B58 3P73	58		Bez apsaimniekošanas	DL
318	2	2,6	10B21 +E19	21		Kopšanas cirtell /bez aps.	DP/DL
318	3	10,9	7B2A1M58 +E57	58	Īve	Bez apsaimniekošanas	DL
318	4	5,9	6B33 4E37 +E44 ats M B78	33	daja - DMB	Bez aps./kopš. cirte II	DP/DL
318	5	4	8B1A1E83 +P79	83	Īve	Īves atēnošana	DL
318	6	1,4	8B24 2E19 +Os M20	24		Kopšanas cirte, II	DP
318	7	2,8	7B2M63 1P73 ats E69	63	DMB, Īve	Īves atēnošana	DL
318	8	1,8	6B21 4E19	21		Kopšanas cirte, II	DP
318	9	2,8	8B1M1E83 +P79 ats B 96	83	DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
318	10	2,2	7B33 2E1M38 +E44Os34atsM29atsv Oz	33	Biokoks, Baltijas efeja	Efejas atēnošana	DL
318	11	2,2	6B2E2P73	73		Bez apsaimniekošanas	DL
318	12	1,4	7B1A2E83 +P Os79	83	Īve	Īves atēnošana	DL

Dabas aizsardzības plāns iegumam "Rucavas Īvju audze", laika posmam 2005.-2015.

E. pielikums (turpinājums)

Kv.	Nog.	Plat.	Taksācijas apraksts	Vecums	Dabas vērtības	Apsaimniekošana	Zonējums
318	13	0,5	Kv_stīga				DL
319	1	14	7B2A1E78 +P74	78	Īve	Īves atēnošana	DL
319	2	1,3	7B1M1Os1E24 +A20	24		Kopšanas cirte, II	DP
319	3	1,4	4E1Os4B1M37atsA33 atsv Os E48	37	Baltijas efeja	Bez apsaimniekošanas	DL
319	4	1,9	10E37 +Os33	37		Kopšanas cirte, I	DP
319	5	1	5E2P3B68 +Oz ats B164	68		Bez apsaimniekošanas	DL
319	6	0,4	9E19 1P24 +E Oz34	19		Kopšanas cirte, II	DP
319	7	1,7	8P2B68 +E ats Oz64	68		Bez apsaimniekošanas	DL
319	8	0,4	Kv_stīga				DL
4	2	8,8		67		Bez apsaimniekošanas	DL
4	3	3,6		57		Bez apsaimniekošanas	DL
4	4	8,9		82	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
4	5	2,1		57	daļa -DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
4	6	2,2		72		Bez apsaimniekošanas	DL
4	7	5,4		57	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
4	8	2,7		62	daļa - DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
4	9	1		42	DMB	Bez apsaimniekošanas	DL
4	10	0,7		67		Bez apsaimniekošanas	DL
4	11	2		32		Bez apsaimniekošanas	DL
4	12	0,3	Kv_stīga				DL
4	13	0,2	Gr_trase				DL
4	14	0,2	ceļš				DL

Apzīmējumi

Ar dzeltenu iekrāsoti nogabali, kur valdaudzes valdošās sugas vecums ir mazāks par 50 gadiem.

I - prioritāra kopšanas cirte

II – vidēji prioritāra vai pieļaujama kopšanas cirte

DL – dabas lieguma zona; DP – dabas parka zona

DMB – dabiskais meža biotops

ĪAS – īpaši aizsargājama suga

ĪABV – īpaši aizsargājams biotopu veids

9080* - EP Biotopu direktīvas I pielikuma biotopa kods

Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam "Rucavas ģvju audze", laika posmam 2005.-2015.